

dlr·kredit

Risiko- og kapitalstyring 2022

Indhold

Offentliggørelseskrav og indledning	3
Ledelse og styring på risikoområdet	7
Kapitalforhold	14
Kreditrisiko	25
Markeds- og likviditetsrisici	49
Ikke-finansielle risici	56

Offentliggørelseskrav og indledning

Offentliggørelseskrav

Denne rapport om risiko- og kapitalstyring offentliggøres med henblik på opfyldelse af DLRs oplysningsforpligtelser i henhold til CRR-reglerne. Kvantitative oplysninger i henhold til EBA's retningslinjer mv. fremgår af et særskilt søjle III-appendiks (i Excel-format), der ligesom denne rapport offentliggøres på DLRs hjemmeside:

<https://dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/>

Oplysningerne vil løbende blive opdateret i det omfang, der måtte være behov herfor, dog som minimum årligt i forbindelse med offentliggørelse af årsrapporten. Visse oplysninger i søjle III-appendikset opdateres halvårligt.

Det er DLRs vurdering, at de anførte oplysninger opfylder kravene til søjle III-oplysningerne som foreskrevet i såvel CRR-forordningen (CRR artikel 431-455) og EU-Kommis-sionens tekniske standarder.

Risiko- og kapitalstyringsrapporten er offentliggjort den 10. februar 2023.

Indledning

DLR Kredit A/S (herefter DLR) er et dansk realkreditinstitut primært ejet af 46 lokale og landsdækkende pengeinstitutter, der samarbejder med DLR.

DLR yder lån mod pant i fast ejendom i Danmark til finansiering af landbrugsejendomme - herunder boliglandbrug - og til andre erhvervsjendomme og private andelsboliger. DLR yder tillige lån i Grønland og på Færøerne, primært til ejerboliger, boligudlejningsejendomme og i mindre grad kontor- og forretningsejendomme. Ved udgangen af 2022 udgjorde DLRs låneportefølje målt ved den nominelle obligationsrestgæld 181,9 mia. kr., hvoraf udlån i Grønland og på Færøerne udgjorde 4,4 mia. kr. svarende til 2,4 pct. af porteføljen.

DLR beskæftigede i 2022 i gennemsnit 229 fastansatte (omregnet til heltidsbeskæftigede) og 23 honoraransatte landbrugsvurderingssagkyndige. DLR har ingen filialer, idet låneformidlingen foregår gennem aktionærpengeinstitutternes filialnet.

DLRs udlån øgedes i 2022 med 5,8 mia. kr. Udlån til landbrugsejendomme udgjorde 51,5 pct. af porteføljen, mens udlån til boliglandbrug og ejerboliger udgjorde 5,7 pct. af porteføljen ultimo 2022. De resterende 42,8 pct. var udlån til erhvervsjendomme, hvoraf udlån til kontor- og forretningsejendomme, private boligudlejningsejendomme og andelsboliger udgør langt hovedparten.

DLR opnåede i 2022 et tilfredsstillende overskud på 720 mio. kr. efter skat. Ultimo 2022 udgjorde DLRs kapitalgrundlag efter fradrag 17,0 mia. kr. og den totale risikoeksponering 69,8 mia. kr., hvormed DLRs kapitalprocent kunne opgøres til 24,3 pct.

DLRs risiko udgøres helt overvejende af kreditrisiko, forstået som risikoen for, at låntagerne ikke er i stand til at betale ydelserne på lånene til DLR. Kreditrisikoen begrænses dog i betydeligt omfang af sikkerhedsstillelse i form af DLRs pant i de belånte ejendomme og yderligere af de garanti- og tabsmodregningsaftaler, DLR har indgået med de låneformidlende aktionærpengeinstitutter.

DLR ønsker at være en vigtig aktør i finansieringen af den bæredygtige omstilling, og dette tilstræbes på længere sigt at afspejle sig i porteføljens sammensætning, så denne opnår en risikospredning også mod mere bæredygtige aktiver. Rammerne for DLRs arbejde med bæredygtighed er beskrevet i DLRs bæredygtighedsrapport på [dlr.dk](https://dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/#baeredygtighed) og kan downloades her dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/#baeredygtighed.

Ledelseserklæringer

DLR Kredit A/S' bestyrelse har den 10. februar 2023 godkendt DLRs risiko- og kapitalstyringsrapport.

Det er bestyrelsens vurdering, at DLRs risikostyring er tilstrækkelig og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringsystemer er tilstrækkelige i forhold til DLRs profil og strategi.

Det er samtidig bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af DLRs overordnede risikoprofil giver et retvisende billede af DLRs risikostyring og risikoappetit.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel og strategi og rapporteringer forelagt bestyrelsen af direktionen, Intern Revision, Risikostyring og Compliance.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers nærmere specificerede grænser. En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

DLRs forretningsstrategi er baseret på ønsket om inden for sit markedsområde at være den foretrukne samarbejdspartner for aktionærene. DLR ønsker en lønsom drift baseret på en prissætning af produkterne, som afspejler den risiko og kapitalbinding, som DLR påtager sig, sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. DLR ønsker en passende og robust kapitalbase, der understøtter forretningsmodellen og obligationsratingen.

Bestyrelsens maksimale risikotolerance styres via fastsatte grænser i de enkelte politikker og retningslinjer mv. Der kan bl.a. peges på følgende styringsområder:

- DLRs kapitalmålsætning for kapitalprocenten udgør 17,5 pct. i 2023 samt 15,5 pct. og 14,0 pct. for henholdsvis kernekapitalprocenten og den egentlige kernekapitalprocent. DLRs kapitalprocenter udgjorde henholdsvis 22,5 pct. for den egentlige kernekapitalprocent, 22,5 pct. for kernekapitalprocenten samt 24,3 pct. for kapitalprocenten ved udgangen af 2022.
- DLRs bestyrelse har fastlagt en grænse for gearing på 5 pct. og dermed over lovgivningens grænse på 3 pct. DLRs gearing udgjorde 8,6 pct. ved udgangen af 2022.

- På markedsområdet ønsker DLR en maksimal renterisiko på 2,5 pct. og dermed under lovgivningens krav på 8 pct. DLRs renterisiko på obligationsbeholdningen udgjorde 1,2 pct. i forhold til kapitalgrundlaget ultimo 2022
- På likviditetsområdet ønsker DLR en lav likviditetsrisiko givet DLRs forretningsmodel som realkreditinstitut med anvendelse af det specifikke balanceprincip og en LCR på minimum 110 pct. DLR opgjorde ultimo 2022 LCR til 201 pct. og søjle II-likviditetstillægget til 110 pct.

Derudover forholder bestyrelsen sig bl.a. til lovgivningens øvrige grænser ved fastsættelsen af den risikomæssige styring i DLR.

København, den 10. februar 2023

Direktion

Jens Kr. A. Møller
Adm. direktør

Pernille Lohmann
Direktør

Bestyrelsen

Vagn Hansen
Formand

Lars Møller
Næstformand

Bjarne Larsen

Claus Andersen

Frank Mortensen

Jakob G. Hald

Lars Faber

Lars Petersson

Randi Franke

Ledelse og styring på risikoområdet

Der er en nær sammenhæng mellem DLRs forretningsmodel som realkreditinstitut og de risikotyper, som DLR er eksponeret imod. På baggrund af den valgte forretningsmodel er DLR eksponeret overfor forskellige risikotyper og herunder særligt kreditrisiko. De forskellige risikotyper er beskrevet nærmere i de følgende afsnit.

Bestyrelse og bestyrelsesudvalg

DLRs bestyrelse har det overordnede ansvar for at afgrænse og overvåge DLRs risici samt for DLRs risikostyring, interne kontroller samt overholdelse af relevant lovgivning. På baggrund af den fastlagte forretningsmodel samt risikovurdering m.v. har bestyrelsen fastlagt politikker og retningslinjer og dermed rammerne for de risici, som DLR ønsker at påtage sig. Med udgangspunkt heri er ansvaret delegeret videre i DLRs organisation. DLR er organiseret med en række funktionschefer, der alle refererer til direktionen.

Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender endvidere overordnede politikker, retningslinjer, procedurer og kontroller på væsentlige områder i forbindelse med risikostyringen.

Bestyrelsen har ligeledes etableret en intern revision, der refererer til bestyrelsen, og som i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt revisionsstrategi reviderer processer og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder. Der er samtidig oprettet fire bestyrelsesudvalg under bestyrelsen i form af et revisionsudvalg, et risikoudvalg, et aflønningsudvalg samt et nomineringsudvalg, jf. nedenfor.

DLRs bestyrelse bestod ved udgangen af 2022 af ni medlemmer. De seks medlemmer er generalforsamlingsvalgte, mens tre medlemmer er valgt blandt DLRs medarbejdere. De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er valgt med tre fra medlemmerne af Lokale Pengeinstitutter og tre fra medlemmerne af Landsdækkende Banker. De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges på den ordinære generalforsamling for et år ad gangen, mens de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for en periode på fire år. Genvalg kan finde sted.

Bestyrelsens sammensætning ultimo 2022 samt oplysninger om bestyrelsens øvrige ledelsesposter fremgår af DLRs årsrapport 2022.

Der er under DLRs bestyrelse oprettet fire udvalg. Udvalgene fører særligt tilsyn eller forbereder emner til behandling af den samlede bestyrelse på de enkelte områder.

- **Revisionsudvalget** har bl.a. til opgave at overvåge regnskabsafslæggelsesprocessen samt øvrige regnskabs- og revisionsmæssige forhold, herunder overvåge, om DLRs interne kontrolsystemer samt interne revisions- og risikostyringssystemer i relation til regnskabsmæssige forhold fungerer effektivt. DLRs revisionsudvalg består af tre medlemmer – bankdirektør Claus Andersen (formand), bankdirektør Frank Mortensen og chef for Forretningsudvikling og Kommunikation, Randi Franke. Intern og ekstern revision samt DLRs økonomi- og finansdirektør deltager løbende i revisionsudvalgets møder. Der har i 2022 været afholdt fem møder i revisionsudvalget.
- **Risikoudvalget** har bl.a. til opgave at sikre, at DLRs bestyrelse har det nødvendige grundlag for at imødegå, håndtere, overvåge og reducere de risici, som DLR er eller kan blive eksponeret for. Risikoudvalget skal derfor løbende have overblik over risici knyttet til DLRs aktiviteter. DLRs risikoansvarlige deltager på alle møder i risikoudvalget. Risikoudvalget består af tre medlemmer – bankdirektør Lars Møller (formand), bankdirektør Bjarne Larsen samt landbrugskundechef Jakob G. Hald. Der har i 2022 været afholdt seks møder i risikoudvalget.
- **Nomineringsudvalget** har til opgave at sikre, at der i DLRs bestyrelse er det nødvendige niveau af viden og erfaring. Udvalget har i den forbindelse bl.a. ansvaret for indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer, og at der foretages evaluering af bestyrelsens kompetencer. Nomineringsudvalget består af DLRs samlede bestyrelse. Udvalgets formand er administrerende direktør Vagn Hansen, mens bankdirektør Lars Møller er næstformand. Der har i 2022 været afholdt to møder i udvalget.
- **Aflønningsudvalget** er etableret med henblik på at forstå det forberedende arbejde i forhold til bestyrelsens beslutninger, viden og kontrol vedrørende aflønning i DLR. Herudover påser udvalget bl.a. en liste over DLRs væsentligste risikotagere. Aflønningsudvalget består af tre medlemmer – administrerende direktør Vagn Hansen (formand), bankdirektør Lars Møller og landbrugskundechef Jakob G. Hald. Der har i 2022 været afholdt to møder i udvalget.

Medlemmerne af DLRs bestyrelsesudvalg er alle medlemmer af bestyrelsen og herunder såvel generalforsamlingsvalgte og medarbejderrepræsentanter. Oplysning om sammensætningen af bestyrelsesudvalg og deres opgaver findes ligeledes i DLRs årsrapport 2022.

DLRs bestyrelsesmedlemmer henholdsvis vælges på DLRs generalforsamling eller blandt DLRs medarbejdere. DLR vil løbende sikre, at der blandt bestyrelsesmedlemmerne findes tilstrækkelig kollektiv viden, faglig kompetence og erfaring i forhold til DLRs forretningsmodel og -strategi. Det under bestyrelsen nedsatte nomineringsudvalg forbereder den samlede bestyrelses gennemgang af forhold omkring viden og erfaring, der som minimum årligt foretages blandt DLRs bestyrelsesmedlemmer.

En af nomineringsudvalgets opgaver er at foreslå kandidater til DLRs bestyrelse samt udarbejde en beskrivelse af nødvendige funktioner og kvalifikationer for at deltage i bestyrelsesarbejdet i DLR.

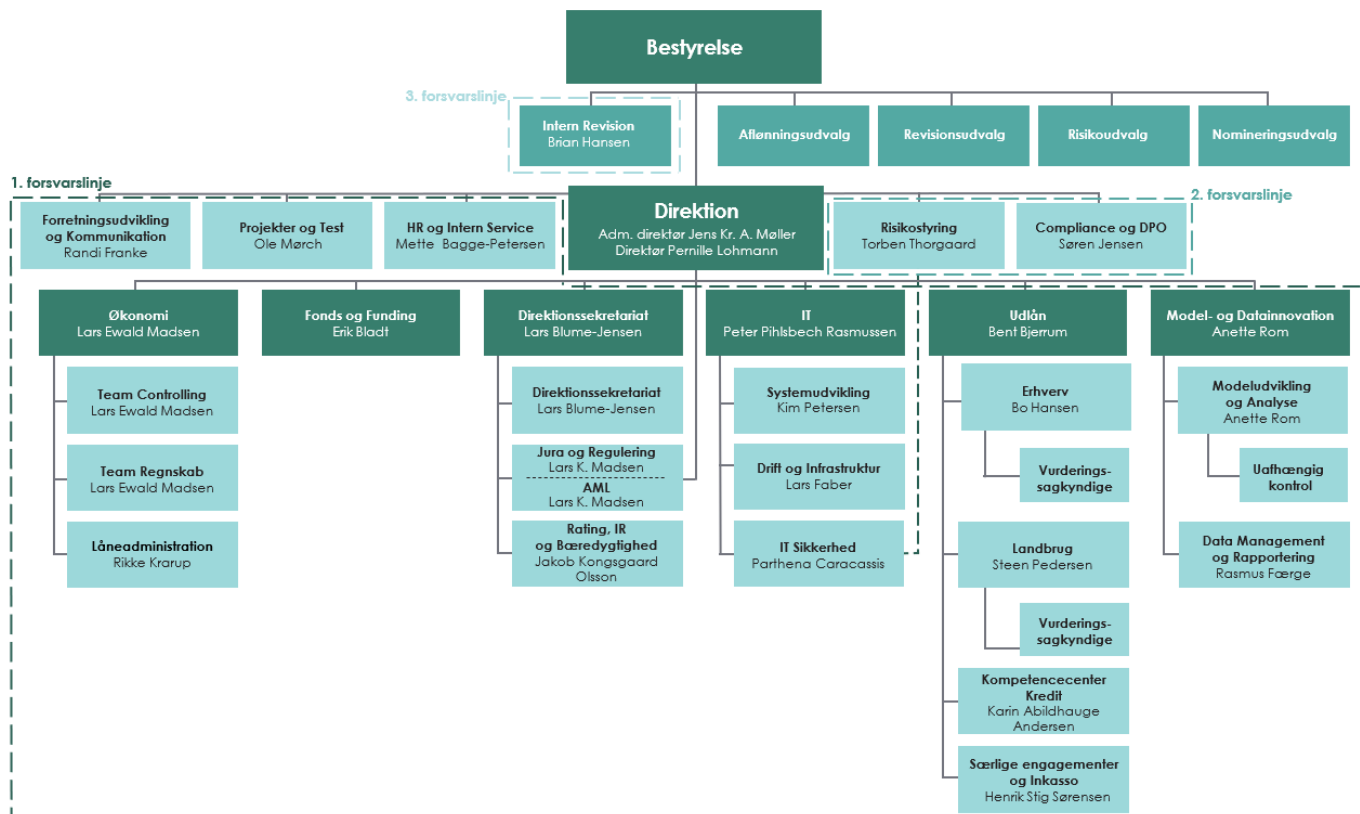
DLRs bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for DLR Kredit A/S, som er godkendt af generalforsamlingen. Aflønningspolitikken kan findes på dlr.dk. Kvantitative oplysninger om aflønning for ansatte, der har indflydelse på risikoprofilen, fremgår af note 7 i DLRs årsrapport 2022.

Risikostyring i DLR - de tre forsvarslinjer

DLRs direktion sikrer, at risici styres og kontrolleres som fastsat af bestyrelsen. Risikostyringen i DLR bygger på "three lines of defence"-modellen, der opdeler risikostyringen i tre forsvarslinjer:

- **Første forsvarslinje:** Forretningen, der har risiko- og kontrolejerskabet. Den enkelte afdelingsleder i DLR har ansvaret for at identificere, måle, håndtere og rapportere risici samt sikre, at der er etableret tilfredsstillende kontroller. Endvidere er afdelingslederne ansvarlige for udarbejdelse/opdatering af forretningsgange (inkl. overholdelse af nye lov- og sektorkrav).
- **Anden forsvarslinje:** Risikostyring og Compliance, der er uafhængige rådgivnings- og kontrolfunktioner med direkte reference til direktionen. Compliances primære fokus er at se på, om første forsvarslinje overholder gældende regulering, politikker og forretningsgange mv. Risikostyrings primære fokus er at vurdere, hvad der kan ramme DLR i fremtiden. Dette gør Risikostyring ved at sætte rammerne for, hvordan første forsvarslinje arbejder med at identificere, måle, håndtere og rapportere deres risici.
- **Tredje forsvarslinje:** Intern Revision, der er uafhængig af direktionen samt af opgaveløsningen i første og anden forsvarslinje. Intern Revision rapporterer direkte til bestyrelsen og bestyrelsens revisionsudvalg.

Figur 1. Risikostyring i DLR – de tre forsvarslinjer

Risikostyring skal have et samlet overblik over DLR og DLRs risiko med henblik på at kunne vurdere, om der er en betryggende styring heraf. Risikostyring i DLR er ansvarlig for at sikre rammerne for, at alle væsentlige risici i DLR kan identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt. Risikostyring er en uafhængig rådgivnings-, kontrol- og rapporteringsfunktion, som ikke ejer de enkelte risici, men ejer rammeværket for risikostyring på tværs af DLR. Chefen for Risikostyring refererer direkte til DLRs direktion.

Da IT-sikkerhedschefen/CISO er organisatorisk placeret hos IT (1. forsvarslinje), har DLR fundet behov for at lave nogle kompenserende foranstaltninger i forhold til at sikre tilstrækkelig funktionsadskillelse på IT-sikkerhedsområdet. IT-sikkerhedschefen/CISO har derfor som en kompenserende foranstaltning en sekundær rapporteringsforpligtigelse til chefen for Risikostyring.

DLR har ligeledes en compliancefunktion med reference til direktionen. Den complianceansvarlige har ansvaret for at vurdere og kontrollere, om DLR overholder relevant lovgivning, markedsstandarder og interne regelsæt. Den complianceansvarlige er ligeledes DPO.

DLRs interne risikoudvalg

For at sikre et løbende fokus på god risikostyring inden for alle dele af DLRs organisation har DLRs direktion nedsat tre interne risikoudvalg:

- **Kreditrisikoudvalget:** Udvalget behandler alle tværgående forhold på kreditrisikoområdet. Dette inkluderer overvågning af risikoudviklingen på kreditporteføljen, overvågning af IRB-modeller og interne ratings samt LTV-overvågning mv. Udvalget behandler ikke individuelle kreditbevillinger.
- **Likviditets- og Markedsrisikoudvalget:** Udvalget behandler DLRs likviditets- og markedsrisici. Dette inkluderer overvågning af DLRs renterisiko, kreditspændsrisiko, investordeling, afsætningsforhold for obligationer, fundingplan og refinansieringsauktioner mv.
- **IOC-Risikoudvalget:** (Udvalget for IT-, operationelle og compliancerisici). Udvalget behandler DLRs tværgående IT-, operationelle og compliancerisici (tværgående ikke-finansielle risici). Specifikke operationelle og compliancerisici, der vedrører kreditområdet eller fondsområdet, behandles i Kreditrisikoudvalget eller Likviditets- og Markedsrisikoudvalget.

Direktionen er repræsenteret i alle tre interne risikoudvalg. Risikostyring deltager ligeledes i alle tre interne risikoudvalg som observatør, mens compliancefunktionen deltager i IOC-risikoudvalget som observatør. Dertil kommer DLRs CSR-udvalg, som har ansvaret for håndteringen af ESG-forhold på tværs af DLR.

Risikotaksonomi

På tværs af DLR anvendes nedenstående risikotaksonomi. Risikokategorierne dækker både finansielle og ikke-finansielle risici.

Risikotype	Risikokategori	Definition
Finansielle risici	Kreditrisiko	Tab som følge af, at låntagere misligholder betalingsforpligtelser (inkl. modpartsrisiko).
	Markedsrisiko	Tab som følge af bevægelser på de finansielle markeder, hvilket vil sige rente-, aktiekurs- og valutakursrisiko (inkl. kreditspænds- og konveksitetsrisiko).
	Likviditetsrisiko	Tab som følge af, at finansielle forpligtelser, der forfalder på kort eller mellemlangt sigt, ikke kan imødekommes (inkl. fundingrisiko).
Ikke-finansielle risici	Operationel risiko	Tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl eller fejl som følge af eksterne begivenheder (ekskl. compliance- og IT-risiko). Modelrisiko og outsourcingrisiko anses og behandles som operationelle risici.

Risikotype	Risikokategori	Definition
	Compliancerisiko	Tab som følge af manglende overholdelse af gældende regulering, markedsstandarder eller interne regelsæt.
	IT-risiko	Tab som følge af systemmæssige fejl og manglende overholdelse af IT-sikkerhed (inkl. cyberrisiko).

DLRs risikostyring inden for de forskellige risikokategorier gennemgås mere detaljeret i de efterfølgende afsnit.

Risikorapportering

DLR har et samlet risikoregister, der dækker alle risikotyper. DLR gennemfører en gang årligt en risiko- og kontrolvurdering, hvor resultatet dokumenteres i DLRs risikoregister. Væsentlige risici i risikoregistret opdateres minimum kvartalsvist. Risikoregistret skaber grundlag for DLRs risikorapportering.

Hvert kvartal udarbejdes der tre oversigter over de væsentligste risici i risikoregistret:

- Risikooverblik - Udlånsområdet i DLR (indgår i den kvartalsvise Udlånsrapport til bestyrelsen)
- Risikooverblik - Fondsområdet i DLR (indgår i den kvartalsvise Fondsrapport til bestyrelsen)
- Risikooverblik - DLRs øvrige områder (rapporteres kvartalsvist til bestyrelsens risiko-udvalg)

Desuden udarbejdes der årligt en intern risikorapport med en samlet redegørelse om DLRs risikoforhold til bestyrelsen, der vurderer, om de pågældende risici ligger på et acceptabelt niveau. Der udarbejdes desuden en række rapporteringer og oversigter vedrørende risici og reguleringsmæssige krav. Rapporteringsbehov og omfang justeres løbende i takt med regulering mv. Der sker herudover generel orientering til DLRs bestyrelse på bestyrelsesmøder, der som minimum afholdes fire gange årligt i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Den faste risikorapportering til DLRs direktion og bestyrelse fremgår af tabel 1 herunder.

Tabel 1. Risikorapporteringsoversigt for DLR

Rapportering	Modtager	Frekvens
Kreditrisikorapportering		
Månedstatistik (udlånsportefølje, markedsandele og rating)	Bestyrelsen	Månedlig
Udlånsrapport (inkl. Risikooverblik på udlånsområdet)	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Formidlede lån fordelt på pengeinstitutter	Bestyrelsen	Kvartalsvis

Rapportering	Modtager	Frekvens
Orienteringssager – lånetilbud	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Kreditvurdering og overvågning af finansielle modparter	Bestyrelsen	Halvårlig
Aktivgennemgang (§78)	Bestyrelsen	Årlig
IRB-valideringsrapporten	Bestyrelsen	Årlig
Validering af metoder for opgørelse af forventede tab (nedskrivninger)	Bestyrelsen	Årlig
Markeds- og likviditetsrisikorapportering		
Markedsrisici på fondsbeholdningen	Direktionen	Hver 14. dag
Risikostyrings Fondsovervågning	Direktionen	Månedlig
Fondsrapport (inkl. Risikooverblik på fondsområdet)	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Likviditetsrapport (ILAAP)	Bestyrelsen	Årlig
Tværgående risikorapportering (inkl. ikke-finansielle risici)		
DLRs interne Risikorapport	Bestyrelsen	Årlig
DLRs IT-risikovurdering (separat bilag til DLRs interne Risikorapport)	Bestyrelsen	Årlig
Outsourcing-risici i DLR (separat bilag til DLRs interne Risikorapport)	Bestyrelsen	Årlig
Risiko- og kapitalstyring (Søjle III rapport)	Bestyrelsen	Årlig
Compliancerapport	Bestyrelsen	Årlig
DPO-rapport (Compliancerapportering på persondataområdet)	Bestyrelsen	Årlig
Rapportering på området for hvidvask og terrorfinansiering	Bestyrelsen	Årlig
Kapitalstyringsrapportering		
Kapitalforhold – individuelt solvensbehov (ICAAP)	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Langsigtet kapitalplan	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Kvartalsrapport om opfyldelse af kapitalkrav	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Kvartalsrapport om genopretningsindikatorer	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Kvartalsrapport – Opfyldningssikkerhed	Bestyrelsen	Kvartalsvis
Genopretningsplan	Bestyrelsen	Årlig
Kapitalforhold – nødplan	Bestyrelsen	Årlig

Kapitalforhold

DLRs kapitalstyring bygger bl.a. på lov om finansiel virksomhed, CRR-forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013) samt bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov mv. Det er bestyrelsens og direktionens ansvar, at kapitalstrukturen er passende og overholder fastsatte lovkrav.

Kapitalstyring

DLRs kapitalstruktur skal sikre tilstrækkelig kapitalmæssig overdækning og dermed et sundt grundlag for langsigtet drift af DLR som realkreditvirksomhed med mulighed for afsætning af obligationer på konkurrencedygtige vilkår. Kapitalstrukturen skal i henhold til DLRs kapitalmålsætning være baseret på en høj grad af egenkapital. DLR skal samtidig have et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til opfyldelse af øvrige krav såsom gældsbufferkrav, sikring af LTV-overholdelse for de udstedte SDO-lån og OC-krav fra ratinginstitutter mv.

Kapitalmålsætning

Det er formålet med DLRs kapitalmålsætning, at DLR skal være forsvarligt kapitaliseret og også i lavkonjunkturer have et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at sikre en forsvarlig drift.

DLRs kapitalkrav udgøres af det grundlæggende 8 pct.-krav tillagt det kombinerede kapitalbufferkrav samt eventuelt søjle II-krav. DLR ønsker en yderligere overdækning ud over de regulatorisk fastlagte kapitalkrav.

DLRs kapitalmålsætning for 2023 for kapitalprocenten udgør, under nuværende kendte regulatoriske krav, 17,5 pct. Kapitalmålsætningen for henholdsvis kernekapitalprocenten og den egentlige kernekapitalprocent er 15,5 pct. og 14,0 pct. Herudover er der for gearingsgraden fastlagt en målsætning på minimum 5 pct.

Langsigtet kapitalplan

DLR udarbejder i forbindelse med kapitalstyringen en langsigtet kapitalplan, i hvilken der tages højde for opfyldelse af regulatoriske krav og sikring af tilstrækkelig kapital til forretningsmæssige tiltag. Planen opdateres og tilpasses løbende med henblik på at tage højde for eksempelvis udlånsudvikling, kapitaltiltag, indtjening og ændret regulering.

Kapitalplanen for de følgende fem år bygger bl.a. på:

- Opfyldelse af gældende og kendte kommende regulatoriske kapitalkrav samt løbende opfyldelse af LTV-krav for udstedte obligationer og OC-krav mv.
- Anvendelse af IRB-metoden for beregning af risikoeksponeringen for porteføljen af produktionslandbrug og standardmetoden for den øvrige portefølje.
- Indregning af øvrige potentielle driftsmæssige forhold såsom forventet udvikling i tab og nedskrivninger, udlånsvækst mv.
- Konsekvensberegninger vedrørende effekterne af kommende reguleringsmæssige tiltag.

Med udgangspunkt i kapitalplanen vurderes sammensætningen af DLRs kapitalstruktur mv. løbende.

Kapitalgrundlag og kapitalprocent

DLRs kapitalgrundlag på 17,0 mia. kr. består hovedsageligt af egenkapital samt herudover en mindre andel supplerende kapital. Ved udgangen af 2022 udgjorde DLRs egentlige kernekapital 15,7 mia. kr., mens den supplerende kapital udgjorde 1,3 mia. kr.

Der er i 2022 sket en stigning i DLRs kapitalgrundlag på 1.107 mio. kr. Forøgelsen kan delvist henføres til DLRs overskud i 2022 på 720 mio. kr. efter skat, mens den resterende ændring skyldes forskydninger i de regulatoriske fradrag. Den totale risikoeksponering udgjorde ved udgangen af året 69,8 mia. kr. mod 85,2 mia. kr. ved udgangen af 2022.

DLRs kapitalgrundlag pr. 31. december 2022 fremgår af tabel 2 og 3.

Tabel 2. DLRs kapitalgrundlag

(mio. kr.)	2022	2021
Aktiekapital	570	570
Overkurs ved emission	0	0
Reserver (indkapslet kapital)	2.338	2.338
Overført overskud/underskud mv.	12.163	11.275
Årets løbende overskud efter skat	720	888
Primære fradrag i kernekapital	-85	-484
Kernekapital efter primære fradrag (egentlig kernekapital)	15.706	14.587
Hybrid kernekapital	0	0
Andre fradrag	0	0
Kernekapital, inkl. hybrid kernekapital	15.706	14.587
Supplerende kapital	1.298	1.300
Medregnet supplerende kapital	1.298	1.300
Kapitalgrundlag før fradrag	17.004	15.887
Frdrag i kapitalgrundlag	0	0
Kapitalgrundlag efter fradrag	17.004	15.887

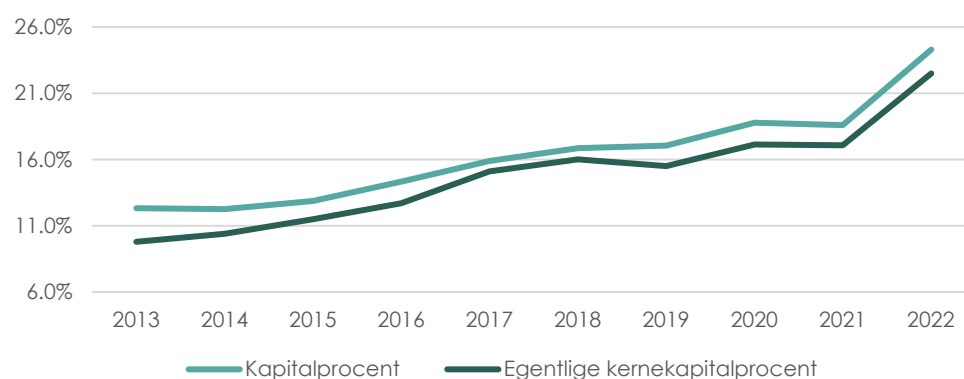
Tabel 3. DLRs kapitalprocent

(mio. kr.)	2022	2021
Egenkapital:		
– Frie reserver	13.453	12.733
– Bunden fondsreserve	2.338	2.338
Egenkapital i alt	15.791	15.071
Kapitalgrundlag efter fradrag	17.004	15.887
Vægtet risikoeksponering	69.844	85.249
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	6.413	7.799
DLRs kapitalprocent	24,3%	18,6%

Kapitalprocent

DLRs kapitalprocent udgjorde 24,3 pct. ved udgangen af 2022, mens den egentlige kernekapitalprocent udgjorde 22,5 pct. DLR anvender IRB-metoden ved opgørelsen af risikoeksponeringen for produktionslandbrug, mens der på den øvrige portefølje er anvendt standardmetoden. Der er generelt over de seneste år, herunder særligt i 2022, sket en stigning i DLRs kapitalprocenter. Stigningen i 2022 kan, udover konsolideringen via DLRs resultat, særligt henføres til godkendelse af ny og mere retvisende IRB-model samt bl.a. et nettofald i den regnskabsmæssige værdi af realkreditudlånet (udlånseksponeringen). Endvidere er foretaget tilpasninger og præciseringer i opgørelsen af kreditrisiko for porteføljen på standardmetoden.

DLR forventer med det nuværende kapitalgrundlag og den forventede fremtidige indtjening at stå godt rustet til at kunne imødekomme de forventede stigende krav på kapitalområdet.

Figur 2. DLRs kapital- og egentlige kernekapitalprocent**Kapitalkrav**

DLRs regulatoriske krav udgjorde 14,7 pct. ved udgangen af 2022. Kravet udgøres af det klassiske 8 pct. krav tillagt SIFI-kravet på 1,0 pct., samt en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 pct., en kontracyklisk buffer på 2,0 pct. og et solvensbehov (søjle II-krav) på 1,18 pct. Kravet er forøget i løbet af 2022, da den kontracykliske kapitalbuffer igennem 2022 er gået fra at udgøre 0 pct. til 2,0 pct. ultimo året. Den

kontracykliske buffer forventes yderligere forøget med 0,5 pct. ultimo 1. kvartal 2023, hvorved der vil ske en yderligere stigning i DLRs regulatoriske kapitalkrav.

Solvenskrav, tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov

DLRs bestyrelse gennemgår som minimum årligt opgørelsesmetode, risikoområder, stresstests og benchmarks mv. for DLRs solvensbehovsopgørelse. Herudover drøfter og godkender bestyrelsen som minimum hvert kvartal opgørelsen af DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov på baggrund af en indstilling fra DLRs direktion. Materialet behandles af DLRs risikoudvalg, inden forelæggelse for den samlede bestyrelse.

DLR følger ved opgørelsen anvisningerne i bekendtgørelse om risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov samt Finanstilsynets vejledning mv. DLR har ved opgørelsen valgt at anvende kreditreservationsmetoden ("8+ metoden"), der er Finanstilsynets officielle metode, jf. Finanstilsynets vejledning. På baggrund af anvendelsen af denne metode gennemgås de enkelte risikoområder for at vurdere, hvorvidt der måtte være særlige risici. Risikoområderne er bl.a. kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici og IT-risici. I vurderingen tages udgangspunkt i DLRs risikoprofil, kapitalforhold og fremadrettede forhold, der kan have betydning.

I opgørelsen anvendes stresstests med flere forskellige scenarier til vurdering af modstandsdygtighed. De pågældende scenarier er bl.a. fastlagt i Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest samt herudover scenarier udviklet af DLR. Det vurderes på baggrund af scenarierne, hvorvidt DLRs kapitalgrundlag og løbende indtjening mv. er forsvarlig.

Der sker en vurdering af DLRs risici inden for nedenstående hovedområder. Inden for hvert område vurderes de pågældende risici på en række underområder. Desuden vurderes, hvorvidt der er behov for et tillæg til det tilstrækkelige kapitalgrundlag vedrørende øvrige forhold, der bl.a. fremgår af Finanstilsynets vejledning, ligesom ledelsesmæssige skøn indgår i opgørelsen. Ved fastlæggelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag er relevante afdelinger inddraget. Det gælder også ved indledende og efterfølgende drøftelser af stresstest mv. for forskellige forretningsområder.

Risikovurderingen omfatter følgende områder:

- Kreditrisiko
- Indtjening og vækst
- Kreditrisiko for store kunder
- Modelusikkerhed
- Øvrige kreditrisici
- Modpartsrisiko (finansielle modparter)
- Kreditrisikokoncentration
- Markedsrisiko og herunder bl.a.
 - Renterisici

- Aktierisiko
- Valutarisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko
- Risici forbundet med informations- og kommunikationsteknologi (IKT)
- Gearing

Nedenfor gennemgås en række hovedområder nærmere.

Kreditrisikoen er DLRs største risikoområde. Da den største del af risikoeksponeringen er placeret indenfor dette risikoområde, kan den største del af solvensbehovet ligeledes henføres hertil, jf. tabel 4. DLR har på den baggrund et stort fokus på området. DLR anvender IRB-metoden til beregning af risikoeksponeringen for porteføljen af produktionslandbrug. For den øvrige portefølje anvendes standardmetoden ved opgørelse af risikoeksponeringen for kreditrisiko. Der henvises i øvrigt til afsnittet [Kreditrisiko](#).

Markedsrisiko er ligeledes et væsentligt område for DLR. Der afsættes 8 pct. af risikoeksponeringen hørende under markedsrisiko, ligesom det vurderes, om DLR måtte have yderligere risici, der kræver et tillæg til det tilstrækkelige kapitalgrundlag. Med udgangspunkt i balanceprincippet vurderes DLRs markedsrisiko at være begrænset, ligesom DLR har fastlagt snævre grænser for renterisikoen på fondsbeholdningen.

Operationelle risici er defineret som risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlagtige processer, systemer mv.

Med baggrund i DLRs enstrengede forretningsmodel, fokus på interne processer mv. vurderes denne risiko som begrænset. DLR anvender basisindikatormetoden til opgørelse af kapitalkravet for operationelle risici.

IKT-risici er i vejledningen om solvensbehov defineret som tab som følge af systemmæssige fejl og manglende overholdelse af IT-sikkerhed. Der udarbejdes på baggrund heraf en risikovurdering på IKT-området.

DLRs ledelse vurderer herudover løbende, hvorvidt andre forhold bør inddrages i opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov.

DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag er ultimo 2022 opgjort til 6.413 mio. kr., jf. tabel 4. Da DLRs samlede risikoeksponering udgør 69.844 mio. kr., svarer dette til et solvensbehov på 9,18 pct.

DLRs solvensoverdækning i forhold til det regulatoriske krav kan opgøres til 9,4 procentpoint svarende til 6,6 mia. kr. ved udgangen af 2022, jf. tabel 5. DLR betragter denne overdækning som tilfredsstillende.

Tabel 4. DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov pr. 31. december 2022

Risikoområde	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag (mio. kr.)	Solvensbehovet
Kreditrisiko	5.540	7,93%
Markedsrisiko	675	0,97%
Operationel risiko	199	0,28%
Øvrige forhold	0	0
Internt opgjort solvensbehov	6.413	9,18%
Eventuelle tillæg (særlige risici)	0	0
I alt	6.413	9,18%

Kilde: Opgørelse over tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov på <https://dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/>

Tabel 5. DLRs kapitalgrundlag og overdækning pr. 31. december 2022

Aktuelle nøgletal	Beløb (mio. kr.)
Kapitalgrundlag efter fradrag	17.004
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	6.413
SIFI-tillæg	698
Kapitalbevaringsbuffer	1.746
Kontracyklisk kapitalbuffer	1.397
Systemisk tillæg Færøerne	11
Reserveret gældsbuffer	153
Overdækning	6.584
Kapitalprocent	24,3%
Individuelt solvensbehov, pct.	9,2%
SIFI-tillæg	1,0%
Kapitalbevaringsbuffer	2,5%
Kontracyklisk kapitalbuffer	2,0%
Systemisk tillæg Færøerne*	0,0%
Reserveret gældsbuffer	0,2%
Overdækning, pct. point	9,4%

*Udgør 0,02 pct. og fremgår derfor ikke af tabellen.

Supplerende sikkerhed, OC og gældsbuffer

DLR finansierer sit udlån ved udstedelse af særligt dækkede obligationer (SDO). DLR skal for disse lån stille supplerende sikkerhed, hvis belåningsgrænsen overskrides. Dette kan f.eks. ske som følge af fald i værdien af ejendomme, der er stillet til sikkerhed for obligationerne. DLR overvåger løbende, at denne forpligtelse overholdes. Behovet for supplerende sikkerhedsstillelse har generelt været faldende de seneste år og udgjorde 6,1 mia. kr. ultimo 2022.

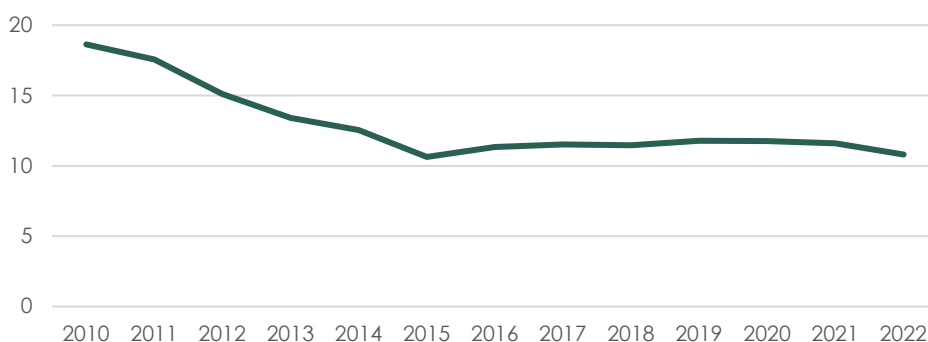
Sikkerheden skal stilles i form af særligt sikre aktiver. Til afdækningen kan DLR anvende godkendte aktiver erhvervet for såvel kapitalgrundlag som provenu fra eventuelle øvrige gældsudstedelser placeret i kapitalcenter B samt, i et vist omfang, fordringer mod pengeinstitutter f.eks. i form af garantier.

Udover sit generelle kapitalgrundlag har DLR udstedt 4 mia. kr. Senior Non-Preferred Notes (SNP) til opfyldelse af gældsbufferkravet. Provenuet fra de udstedte SNP'er kan også bruges til erhvervelse af aktiver til supplerende sikkerhed.

Gearing

DLRs gearing (opgjort som udlån i forhold til egenkapital) har over de seneste år ligget relativt konstant imellem 10-15. Det aktuelt lave gearingsniveau er positivt for DLRs samlede risiko.

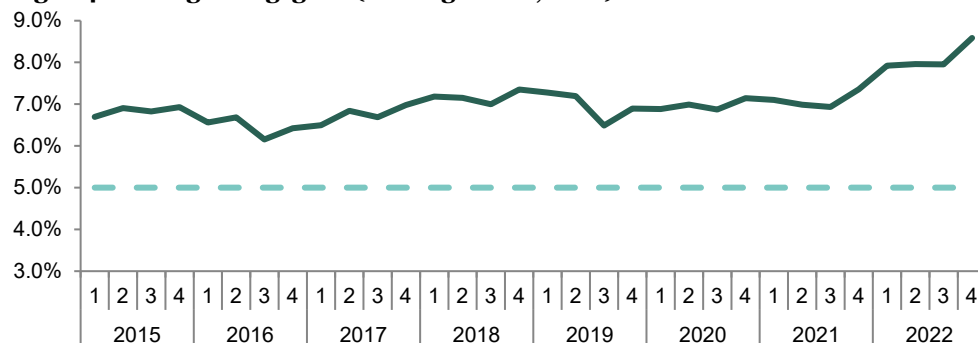
Figur 3. DLRs gearing (udlån i forhold til egenkapital)

Ved anvendelse af den gældende definition for leverage ratio (gearing) i henhold til CRR, hvor gearingen beregnes som den samlede eksponering i forhold til kernekapitalen, kan DLRs gearing opgøres til 8,6 pct. ultimo 2022, jf. figur 4 og tabel 6.

DLRs bestyrelse har fastlagt en nedre grænse for den ønskede gearing på 5 pct. hvilket er over det regulatoriske nedre krav på 3 pct. DLRs aktuelle gearing giver dermed en betydelig overdækning i forhold til såvel det af bestyrelsen fastsatte krav på 5 pct. som det myndighedsfastlagte krav på 3 pct. Der henvises i øvrigt til søjle III-appendiks for nærmere informationer vedrørende DLRs gearing.

Figur 4. DLRs gearingsgrad (leverage ratio, CRR)

Tabel 6. DLRs gearingsgrad iht. CRR, ultimo 2022 (mio. kr.)

	2022	2021
Samlede aktiver ifølge regnskab	180.244	183.871
Samlede balanceførte eksponeringer jf. CRR	180.244	184.843
Ikke balanceførte poster, lånetilbud mv.	2.787	13.644
Fradrag i kernekapitalen	-85	-484
Justering for afledte finansielle instrumenter	0	0
Samlede eksponeringer til gearingsgradens beregning	182.946	198.003
Kernekapital	15.706	14.586
Gearingsgrad	8,6%	7,4%

Gældsbuffer

DLR skal som realkreditinstitut opfylde et todelt gældsbufferkrav. Gældsbufferkravet er fastlagt til at udgøre minimum 2 pct. af det samlede uvægtede udlån samtidig med, at summen af det regulatoriske krav til instituttets kapital og gældsbuffer skal udgøre minimum 8 pct. af instituttets samlede passiver.

Gældsbufferkravet på minimum 2 pct. af DLRs udlån svarer ultimo 2022 til i alt 3,4 mia. kr. Kravet om, at gældsbufferen minimum skal udgøre 8 pct. af de samlede passiver udgør ultimo 2022 i alt 4,2 mia. kr., når der er fratrukket det regulatoriske kapitalkrav, og er således det bindende gældsbufferkrav for DLR.

Gældsbufferen kan opfyldes med egenkapital, hybrid kernekapital, supplerende kapital og usikret efterstillet seniorgæld, hvor det for alle gælder, at kapitalen/gælden skal være udstedt af instituttet i øvrigt. Med henblik på opfyldelse af gældsbufferkravet har DLRs udstedt i alt 4 mia. kr. Senior Non-Preferred Notes (SNP).

DLR har for de udstedte SNP'er valgt at placere udstedelserne løbende således, at der årligt udløber 1 mia. kr. SNP, som efter behov kan refinansieres i en tilsvarende udstedelse. SNP er usikret seniorgæld, der i en afviklingssituation kan nedskrives eller konverteres til aktier. SNP kan samtidig tælle med i S&P's opgørelse af et instituts tabskapacitet ("ALAC") og kan dermed give et supplerende løft til udstederratingen.

Opfyldelsen af DLRs gældsbufferkrav fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 7. Gældsbufferkrav for DLR

Gældsbufferkrav (2 pct. af udlån) mio. kr.		Gældsbufferkrav (8 pct. af passiver) mio. kr.	
DLRs samlede udlån (uvægtet)	169.912	DLR samlede passiver	180.244
Behov for kapital/gæld til opfyldelse af gældsbuffer	3.398	Behov for kapital/gæld til opfyldelse af gældsbuffer	14.420
Afdækket via SNP	3.398	Afdækket via regulatorisk bunden kapital (kapitalgrundlag)	10.266
		Til afdækning via øvrige kapitaltyper	4.153
		Afdækket via SNP	4.000
		Afdækket via reservation af DLRs kapitaloverdækning	153

Ratingforhold

DLR blev første gang ratet af S&P i maj 2012. Her blev DLR som institut tildelt en langsigtet rating på BBB+ med stabilt "outlook".

Siden maj 2017 har DLR imidlertid haft en udstederrating (Issuer Credit Rating - "ICR") på A-, der senest blev bekræftet med stabilt outlook den 1. oktober 2022. Ratingen understøttes af et ALAC support-løft på +1, der er tillagt DLRs "Stand-Alone Credit Profile" (SACP) på bbb+. DLRs særligt dækkede obligationer (SDO) og realkreditobligationer (RO) er tildelt den højeste rating på AAA. I henhold til S&P's Covered Bond-ratingmetode er det muligt at opnå en obligationsrating, der ligger op til ni trin over ICR. S&P fratrækker et trin for, at DLR ikke har bundet sig til et bestemt OC-niveau ("voluntary OC"). Med en ICR på A- har DLR kun brug for seks af de otte resterende trin for at opnå AAA-ratingen og har dermed to ubenyttede løft i obligationsratingen. Dette er med til at reducere OC-kravet til DLRs kapitalcentre.

Tabel 8. DLRs ratings hos S&P ultimo 2022

Obligationsrating	
Kapitalcenter B (SDO)	AAA (stable)
Instituttet i øvrigt (RO)	AAA (stable)
Instituttet i øvrigt (SRN)	BBB (stable)
Andre ratings	
Institut (Long-Term)	A- (stable)
Institut (Short-Term)	A-2 (stable)

Overblik over sammensætningen af DLRs rating

SACP	bbb+		+	Support	+1	+	Additional Factors	0
Anchor	bbb+			ALAC Support	+1		Issuer Credit Rating	
Business Position	Moderate	-1					A-/Stable/A-2	
Capital and Earnings	Strong	+2		GRE Support	0			
Risk Position	Adequate	-1						
Funding	Average	0		Group Support	0			
Liquidity	Adequate	0		Sovereign Support	0			
Comparable Ratings Analysis		0						

Table 9. DLRs covered bond rating hos S&P

Issuer Credit Rating (ICR)	A-
Sovereign support	0
Adjusted ICR	A-
BRRD uplift	+2
Reference Rating Level (RRL)	A+
Jurisdiction support	+3
Jurisdiction Rating Level (JRL)	AA+
Collateral support	+4
Max achievable CB rating	AAA
Used collateral support notches	-1
Voluntary OC	-1
Unused uplift	2

S&P's OC-krav, der er forenelige med AAA-ratingen, er senest fastsat til 8,98 pct. for kapitalcenter B og 2,50 pct. for "Instituttet i øvrigt". OC-kravet opfyldes for den nominelle obligationsmængde i kapitalcentret og afdækkes med overskydende kapital i kapitalcentrene. Det sker med aktiver erhvervet for egne midler samt midler tilvejebragt ved udstedelse af seniorgæld.

DLR har som nævnt ikke over for S&P forpligtet sig til at fastholde et bestemt niveau for overdækningen i sine kapitalcentre, men har dog en klar ambition om at fastholde den aktuelle AAA-rating. Da S&P's OC-krav er dynamiske og løbende ændrer sig, bl.a. som følge af ændringer i aktivernes størrelse, sammensætning og kvalitet, eller som følge af ændringer i S&P's kriterier eller modeller, vil behovet for supplerende sikkerhed kunne ændre sig i fremtiden. DLR har af samme årsag en buffer af ekstra OC til at imødekomme eventuelle ændringer. I 4. kvartal 2022 var det aktuelle OC således 12,2 pct. i kapitalcenter B og 12,6 pct. for "instituttet i øvrigt", hvilket er henholdsvis 3,2 procentpoint og 10,1 procentpoint højere end S&P's OC-krav.

DLRs SNP-udstedelser er ratet BBB, hvilket følger S&Ps standardmetode og er ét trin under DLRs SACP. Den ene af DLRs to Tier 2 udstedelser er ratet 'BBB-', hvilket er to trin under DLRs SACP og ligeledes følger S&Ps standardmetode. Den anden af DLRs Tier 2 udstedelser er ikke ratet.

Kreditrisiko

DLRs kreditrisiko er som følge af den valgte forretningsmodel koncentreret om landbrugs- og erhvervsejendomme samt i begrænset omfang ejerboliger, herunder boliglandbrug. DLR yder endvidere lån til ejendomme beliggende på Færøerne samt i Grønland på baggrund af bilaterale aftaler med enkeltpengeinstitutter. Som et væsentligt element i DLRs forretningsmodel er der indgået tabsbegrænsende aftaler med de låneformidlende pengeinstitutter.

DLRs bestyrelse har med henblik på at fastsætte det ønskede risikoniveau fastlagt DLRs kreditpolitik og retningslinjer for DLRs kreditgivning, herunder grænser for direktions kreditbeføjelse. Inden for disse rammer er der i interne forretningsgange og instrukser videredelegeret kreditbeføjelser til de forskellige led/personer i DLRs organisation.

Kreditvurdering

Med henblik på at afdække kreditrisikoen gennemføres en grundig vurdering af pantgrundlaget og af lånsøgers økonomi- og ESG-forhold, hvor dette er relevant.

Udgangspunktet for vurderingen af pantgrundlaget er fastlæggelse af markedsværdien for den ejendom, der ønskes belånt. Denne vurdering foretages af DLRs egne vurderingssagkyndige, som har betydeligt lokalkendskab. Ved fastlæggelse af ejendommens værdi indgår bl.a. stand og omsættelighed, ligesom der tages højde for ejendommens status og muligheder, herunder ESG-forhold.

Kreditvurderingen varetages af DLRs udlånsafdeling i København. Vurderingen af kundens økonomi sker som udgangspunkt på baggrund af flere års regnskaber. For de væsentligste kundegrupper anvendes kreditscoremodeller. Nødvendigheden af ekstra og mere detaljeret information om låntager varierer fra sag til sag og afhænger af låntagers økonomiske forhold. Jo større kompleksitet og risiko, der fremkommer i lånesagen, desto mere detaljerede undersøgelser bliver der foretaget for at sikre et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag.

Den etablerede organisatoriske opdeling sikrer funktionsadskillelse mellem ejendomsvurdering og kreditprøvning.

IRB-modeller

Kapitaldækningsreglerne giver mulighed for at anvende enten standardmetoden eller den interne rating-baserede metode (IRB-metoden) til opgørelse af risikoeksponeringen for kreditrisiko. Såfremt modellen benyttes til opgørelse af kapitalkrav, kræves en godkendelse fra Finanstilsynet.

DLRs udlån til produktionslandbrug er omfattet af IRB-metoden, mens den resterende del af porteføljen følger standardmetoden. Udlånsporteføljen til egentlige produktionslandbrug udgør 81 mia. kr., svarende til 43 pct. af DLRs samlede udlånsportefølje.

Tilsvarende avancerede statistiske modeller benyttes til intern risikostyring for væsentlige dele af erhvervsporteføljen svarende til yderligere 70 mia. kr.

De modeller, DLR anvender til at risikovurdere porteføljen, er opdelt i PD (Probability of Default) og LGD (Loss Given Default). PD beregnes på kundeniveau, mens LGD beregnes for de samlede ejendomme i sikkerhedsgrundlaget. I en ansøgnings-situation tages udgangspunkt i den samme struktur, men der tilføjes elementer, der er relevante i ansøgnings-situationen.

Grundlæggende for arbejdet med IRB-modeller er definitionen af misligholdelse (default). Ifølge kapitalkravsforordningen (CRR) er en låntager i misligholdelse, hvis (i) DLR anser det for usandsynligt, at låntager vil indfri alle sine gældsforpligtelser, eller (ii) låntager har været i restance med væsentlige forpligtelser i mere end 90 dage.

For at sikre en konsistent håndtering af punkt (i) ovenfor har DLR i overensstemmelse med internationale krav opstillet en række kriterier, låntager skal opfylde, for at være kategoriseret som mislighold(default).

PD udtrykker sandsynligheden for, at en kunde inden for de kommende 12 måneder misligholder sin betaling jf. ovenstående krav i CRR. En høj PD er udtryk for en høj risiko for, at en kunde misligholder, hvorimod en lav PD er udtryk for en lav risiko for misligholdelse. DLR beregner en PD for hver enkelt kunde.

Som følge af nye internationale standarder fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) har DLR gennem en periode arbejdet på ændringer til misligholdelsesdefinition samt en ny PD-model for den del af porteføljen, der er omfattet af IRB-modellen. Definitionen af misligholdelse og PD-modellen opfylder nu EBA-kravene, og DLR modtog i 2022 Finanstilsynets godkendelse heraf. I forlængelse heraf er DLRs LGD-model blevet recalibreret. LGD-modellen opfylder endnu ikke de nye EBA-krav, og for at mitigere dette har DLR i forbindelse med godkendelsesprocessen foretaget en blokreservation på 10,8 mia. kr. i søjle I. DLR arbejder på udviklingen af ny LGD-model, så den også opfylder de nye EBA-krav. Når en ny LGD-model bliver godkendt, forventes blokreservationen at blive reduceret væsentligt.

Ratingklasser

Når kunden har fået tildelt en statistik PD (sandsynlighed for misligholdelse), tildes kunden en ratingklasse afhængigt af PD-niveauet. Kunder med de laveste PD'er tilhører ratingklasse 1, da deres sandsynlighed for misligholdelse er ganske beskedent. På tilsvarende vis inddeles de øvrige kunder afhængigt af deres PD.

Fordelingen af DLRs ratingklasser på PD-bånd fremgår af tabel 10. Kunder med OIK (objektiv indikation for kreditforringelse), hvor der ikke er konstateret behov for nedskrivninger, indplaceres i ratingklasse 7, uanset om den modelmæssige rating er bedre. Kunder, der misligholder, tilhører ratingklasse 8 og stadiet 3 i henhold til regnskabsbekendtgørelsen (IFRS 9).

Som udgangspunkt er båndene faste, og kunder vil under positive konjunkturer bevæge sig mod de bedre ratingklasser, mens det modsatte gør sig gældende under lavkonjunkturer. I forbindelse med implementeringen af ny PD-model er ratingbåndene for ratingklasse 5 – 7 blevet justeret i 2022.

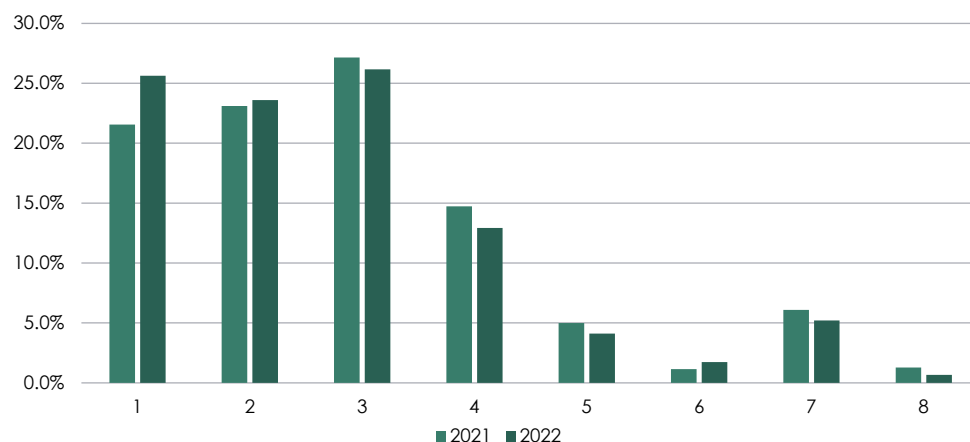
Tabel 10. DLRs PD-ratingklasser

Ratingklasse	Profil	PD-bånd (pct.)
1	Særligt god	[0; 0,2]
2	Meget god]0,2; 0,4]
3	God]0,4; 0,8]
4	Acceptabel]0,8; 2]
5	Visse svaghedstegn]2; 5[
6	Dårlig]5; 10]
7	Meget dårlig]10; 100[
8	Misligholdelse	100

I figur 5 er vist den procentvise fordeling af DLRs produktionslandbrugsportefølje (antal kunder) på PD-ratingklasser. Som følge af ny PD-model er visse kunder vandret til andre ratingklasser i forhold til, hvor de var placeret i den tidligere model. Af sammenligningshensyn er det estimeret, hvor kunderne ville have været placeret, såfremt den nye model havde været gældende ultimo 2021.

Ultimo 2022 var 88,0 pct. af kunderne placeret i ratingklasse 1 – 4, som omfatter gode kunder. Kunder, der er placeret i klasse 5 og 6, har typisk visse svaghedstegn, og udgjorde 5,8 pct. ved udgangen af 2022. 5,2 pct. af kunderne var placeret i ratingklasse 7 ultimo 2022 mod 6,1 pct. året før. Disse kunder har typisk flere svaghedstegn, og 75,3 pct. af disse kunder er rubriceret som OIK-kunder. Alle misligholdte kunder placeres i ratingklasse 8, og de udgjorde ultimo 2022 0,7 pct. ud af den samlede portefølje mod 1,3 pct. et år tidligere.

Figur 5. Produktionslandbrugsporteføljen (antal kunder) fordelt på PD-ratingklasser

LGD angiver DLRs økonomiske tab i forhold til eksponeringens størrelse givet kundens misligholdelse. Modellen er udviklet med udgangspunkt i erfaringer fra arbejdet med nedskrivninger og nødlidende ejendomme.

Den samlede model for LGD består af en PR-del, der angiver sandsynligheden for, at misligholdelse fører til realisering af pantet, og en LGR-del, der angiver, hvor stort tab en realisering vil medføre for DLR.

Modellen for LGR relaterer sig til værdien af pantsikkerheden og eksponeringens størrelse. Med fastsatte haircuts (fradrag) for de enkelte dele af en ejendoms aktivbestanddele dannes et estimat for værdien af kundens ejendom ved en realisering (tvangsauktion eller lignende), og eksponeringen opgøres som det aktuelle låns placering tillagt et estimat for renter, omkostninger mv., for perioden frem til en realisering gennemføres. I eksponeringen indgår salgsomkostninger mv.

Hvis LGR er positiv, svarer det til et forventet tab for DLR, mens en negativ LGR svarer til, at DLR har en sikkerhedsmargin og kan forvente at undgå tab.

Hvis DLR i den enkelte sag har kendskab til særlige forhold, som gør, at modellens resultat er misvisende, foretages en "override" (korrektion) af modellens output.

Validering af IRB-modeller

Risikostyring i DLR varetager opgaven som uafhængig valideringsenhed og udarbejder årligt en omfattende valideringsrapport. Behandlingen af valideringsrapporterne foregår i DLRs interne kreditrisikoudvalg, der består af repræsentanter fra direktionen, modeludvikling og udlånsafdelingen. Efterfølgende tilgår valideringsrapporterne også risikoudvalget, bestyrelsen og intern revision.

I forbindelse med udvikling af ny compliant defaultdefinition og PD-model er der også foretaget en grundig initialvalidering af den nye model.

Forretningsmæssig anvendelse af IRB-metoden i DLR

Modeller og ratingsystemer anvendes i DLR som en fuldt implementeret del af den løbende lånesagsbehandling og kreditbevillingsproces. Både adfærdsscoremodeller og ansøgningsscoremodeller anvendes aktivt i sagsbehandlingen. Anvendelsen af ratings i kreditbevillingsprocessen har gennem en lang periode været et væsentligt element i vurderingen af risikoen på både udlån til nye kunder og ved udvidelse af eksisterende eksponeringer. En kundes rating har desuden indflydelse på den organisatoriske behandling af sagen.

Endvidere anvendes modellerne i forbindelse med identifikation af risikoengagementer ved beregning af nedskrivninger. Ratingsystemet anvendes desuden til overvågning af porteføljen og i en række ledelsesrapporteringer.

Overvågning af kreditrisiko

Kvartalsvist screenes porteføljen, og ud fra fastlagte risikosignaler – f.eks. restancer, registrering i RKI og regnskabsmæssig rapportering – udsøges kunder til gennemgang med henblik på at konstatere, om der er indikation for kreditforringelse (OIK). For kunder med OIK foretages en beregning af, hvorvidt DLR kan forvente at blive påført tab, såfremt pantet må realiseres. På baggrund heraf foretages i givet fald en nedskrivning. DLRs udlånsportefølje bliver desuden inddelt i nedskrivningsstadier (Stadie 1, 2 og 3), jf. kravene i regnskabsbekendtgørelsen.

Individuelle manuelle nedskrivninger (Stadie 3) foretages, når kundens økonomiske bonitet er svag, og det samtidig vurderes, at DLRs eksponering ikke er fuldt sikret i de pantsatte ejendomme eller stillede garantier mv.

Herudover beregnes behovet for modelmæssige nedskrivninger for henholdsvis stadie 1, 2 og 3 gennem anvendelse af scenarieberegninger. I det omfang det vurderes, at de modelmæssige nedskrivninger og de individuelle nedskrivninger ikke i tilstrækkelig grad afspejler den samlede risiko, suppleres med et ledelsesmæssigt skønnet tillæg.

Der udarbejdes løbende rapporter over udviklingen i DLRs udlån, herunder over udviklingen i udlånet fordelt på brancher/ejendomstyper, låntyper mv. Disse rapporter tilgås medarbejdere inden for kreditområdet, direktion og bestyrelse afhængigt af rapporternes relevans for den pågældende modtagergruppe.

Garantiordninger

Ud over sikkerhed i de belånte ejendomme og en grundig kreditprøvning har DLR reduceret kreditrisikoen for enkeltlån og risikoniveaue på porteføljeniveau gennem forskellige garanti aftaler med DLRs låneformidlende pengeinstitutter (DLRs aktionærer).

DLR har siden primo 2015 anvendt et uniformt garantikoncept, der både omfatter lån ydet til landbrugsejendomme og lån til erhvervs ejendomme og andelsboliger.

Risikoen vedrørende det enkelte pengeinstituts låneportefølje i DLR under det uniforme garantikoncept bæres i følgende rækkefølge:

1. Risikoafdækning - 6 pct.-garantistillelse

Det låneformidlende pengeinstitut stiller ved låneudbetalinger som udgangspunkt en individuel direkte garanti, der omfatter det enkelte lån i hele lånets løbetid og dækker den rangsidste del af lånet. Garantien dækker 6 pct. af lånets restgæld og ved flere lån den rangsidste del af den samlede belåning. I nogle tilfælde kan DLR stille krav om en supplerende tillægsgaranti. Garantien reduceres i takt med, at lånet nedbringes.

2. Risikoafdækning - tabsmodregning

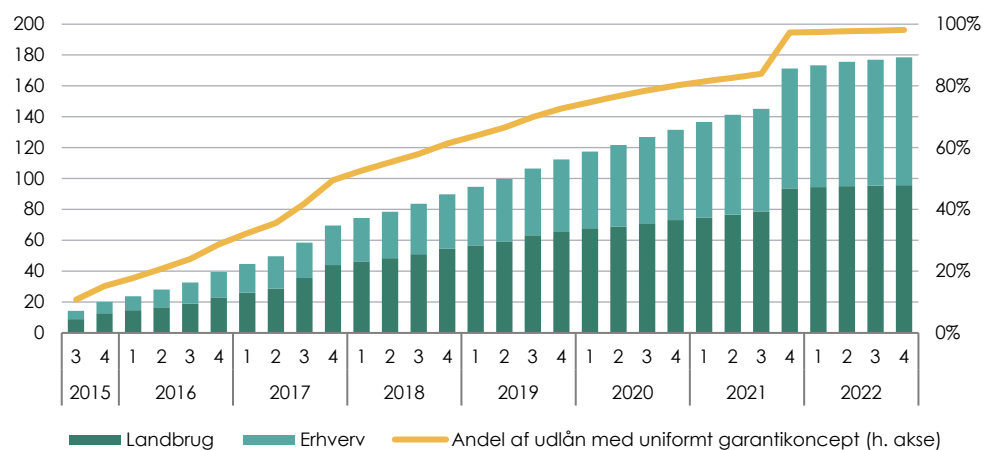
Det uniforme garantikoncept omfatter også muligheden for tabsmodregning i provisionsbetalingerne til pengeinstituttet i op til 10 år, hvor der modregnes samtlige tab, DLR måtte blive påført ud over, hvad der er dækket af de stillede 6 pct. garantier på låneniveau. Der modregnes alene tab på lån formidlet af det pågældende pengeinstitut.

3. Risikoafdækning - porteføljeniveau

I det omfang, der er tab til modregning, der overstiger indeværende års og følgende ni års forventede provisioner, kan sådanne tab inddækkes ved træk på alle de stillede direkte 6 pct.-garantier fra det pågældende pengeinstitut.

Ultimo 2022 var 98,1 pct. af DLRs portefølje omfattet af det uniforme garantikoncept. Udlån under tidligere koncepter udgjorde på samme tidspunkt 0,6 pct. af DLRs portefølje, mens de resterende 1,3 pct. ikke var omfattet af samarbejdsordninger. Den høje dækningsgrad af det uniforme garantikoncept skyldes, at alle låneformidlende aktionærpengeinstitutter i juli 2021 blev tilbudt at flytte restporteføljen af lån under de tidligere ordninger til det uniforme garantikoncept. Langt hovedparten af pengeinstitutterne ønskede at gennemføre skiftet, som blev gennemført pr. 1. oktober 2021.

Figur 6. DLRs udlån omfattet af det uniforme garantikoncept

Udviklingen i DLRs kreditrisiko

Med fortsat vækst inden for udlån til byerhverv, herunder særligt til private beboelsejendomme til udlejning, udgør DLRs udlån til landbrug en stadigt faldende andel af det samlede udlån, jf. beskrivelserne i afsnittene under *Udlånsaktivitet og portefølje*. DLR har dog fortsat en stor koncentration af udlån til landbrug og er den største realkreditlångiver til produktionslandbrugene i Danmark.

43 pct. af DLRs udlånsvolumen er i engagementer op til 15 mio. kr., og DLRs portefølje består primært af en stor andel mindre og mellemstore engagementer.

Landbrug

DLRs samlede udlån til landbrug omfatter udlån for knap 94 mia. kr. Heraf er ca. 81 mia. kr. udlån til egentlige produktionslandbrug. For porteføljen er der de seneste år konstateret en udvikling mod de bedre ratingklasser, hvilket afspejler de relativt gode konjunkturer i hovedproduktionsgrenene og nedbringelse af lånerestgælden i de højest belånte ejendomme ved ordinære afdrag.

Knap 86 pct. af udlånet til landbrug er placeret inden for en LTV på 50 pct., og alene ca. 0,7 pct. er over lånegrænsen på 70 pct. DLRs lån er dermed samlet set godt afdækket af pantværdier.

Erhverv

DLRs samlede udlån til byerhvervs kunder udgør godt 78 mia. kr., heraf udgør udlånet til boligudlejningsejendomme 38,7 mia. kr. og udlånet til kontor- og forretnings-ejendomme 31,4 mia. kr.

Knap 81 pct. af udlånet til boligudlejningsejendomme er placeret inden for en LTV på 50 pct., og alene ca. 0,5 pct. er over lånegrænsen på 80 pct.

Knap 92 pct. af udlånet til kontor- og forretnings-ejendomme er placeret inden for en LTV på 50 pct., og alene ca. 0,5 pct. er over lånegrænsen på 70 pct.

Ejeboliger

DLRs samlede udlån til ejerboliger udgør knap 10 mia. kr.

Godt 90 pct. af udlånet til ejerboliger er placeret inden for en LTV på 50 pct., og alene ca. 0,5 pct. er over lånegrænsen på 80 pct.

DLRs lån er dermed samlet set godt afdækket af pantværdier.

Låneporteføljens udvikling

Udbetalte lån

DLR har i løbet af 2022 realiseret den højeste aktivitet målt på bruttoudlån nogensinde, som følge af et stigende antal låneomlægninger og en fortsat pæn udbetaling af tillægslån og lån til køb af ejendomme.

DLRs udbetalte lån (bruttoudlån) beløb sig samlet set til 46 mia. kr. (målt på obligationsrestgæld) i 2022, hvilket er 9,2 mia. kr. højere end i 2021. Aktiviteten i 2022 er højere end niveauet i 2019, der også var et år præget af en høj konverteringsaktivitet.

Den stigende låneomlægningsaktivitet i 2022 var affødt af betydelige rentestigninger og dermed kursfald på fastforrentede obligationslån. Kursfaldene gav i 2022 låntagere med fastforrentede lån mulighed for at reducere deres realkreditgæld ganske betydeligt ved omlægning. Størstedelen af omlægningerne har været fra fastforrentede lån til kortrentelån (RT-Kort).

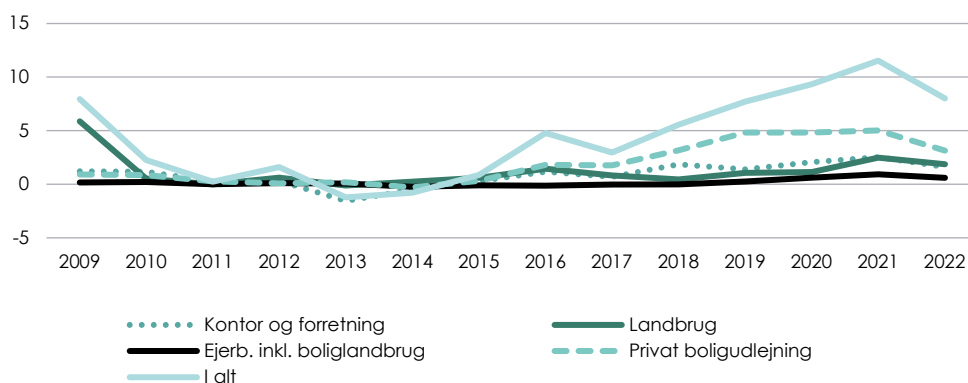
Udlånsvækst

De mange låneomlægninger med henblik på at reducere restgælden har igen i 2022 bidraget til at reducere udlånsporteføljens omfang, og har isoleret set reduceret DLRs udlånsvækst med godt 2 mia. kr. Den underliggende udlånsvækst har i 2022 imidlertid været tilfredsstillende, hvilket skyldes en stærk konkurrencekraft hos de låneformidlende pengeinstitutter. Dertil kommer en fortsat høj efterspørgsel efter lån til alle ejendomsstyper.

Samlet set voksede DLRs udlånsportefølje (obligationsrestgæld) med 5,8 mia. kr. i 2022 mod 11,8 mia. kr. i 2021. Ser man bort fra den negative effekt fra låneomlægninger, var der i 2022 en stigning i udlånsaktiviteten på 8,0 mia. kr. (kontantværdi) i 2022, mod en tilsvarende udlånsaktivitet i 2021 på 11,5 mia. kr.

Selvom DLR i 2022 oplevede en pæn aktivitet på markedet for kontor- og forretningsjendomme og boligudlejning, var udlånsvæksten lavere end i 2021. Væksten i udlånet til de to udlånssegmenter udgjorde i 2022 imidlertid fortsat omkring 60 pct. af DLRs samlede udlånsvækst. Udlånsvæksten til landbrugssektoren udgjorde 23 pct. af den samlede udlånsvækst i 2022, mens væksten i udlånet til ejerboliger inkl. boliglandbrug udgjorde 7 pct. i 2022, hvilket især skyldes udlånsvækst i Grønland og på Færøerne.

Figur 7. Udviklingen i DLRs nettoudlån (mia. kr.)

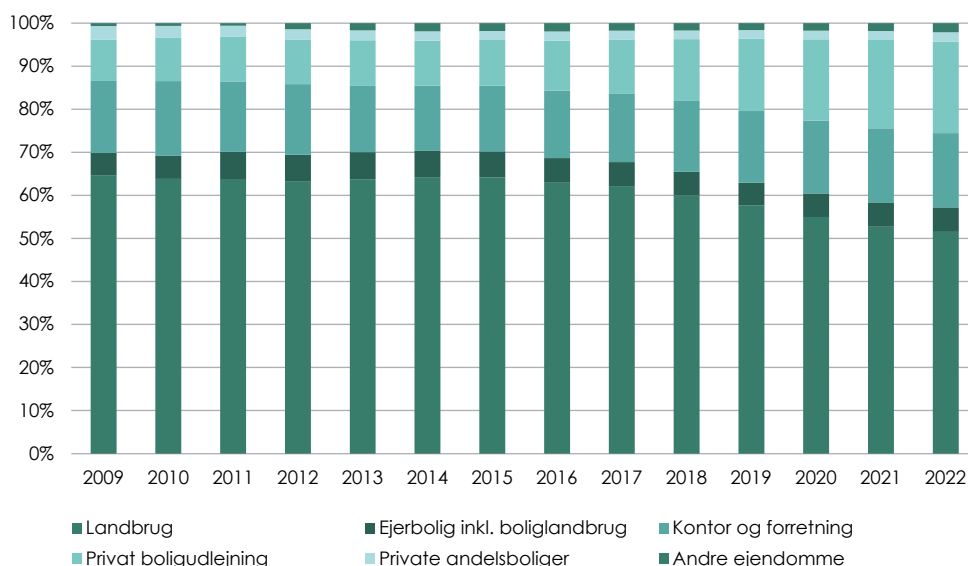
Væksten i udlån til kontor- og forretningsejendomme og boligudlejning har også i 2022 bidraget til en øget risikospredning i udlånsporteføljen på flere udlånsområder, hvilket også obligationsinvestorer og ratingbureauer ser som en fordel.

Låneporteføljens sammensætning

Ejendoms kategorier

Ved udgangen af 2022 udgjorde DLRs udlånsportefølje (målt ved obligationsrestgælden) 181,9 mia. kr. Lån til landbrugsejendomme repræsenterede 51,5 pct. og lån til ejerboliger inkl. boliglandbrug 5,7 pct. af porteføljen, mens lån til erhvervs ejendomme og private andelsboliger mv. tegnede sig for 42,8 pct., jf. figur 8.

Figur 8. DLRs udlånsportefølje fordelt på ejendoms kategorier

Låntyper

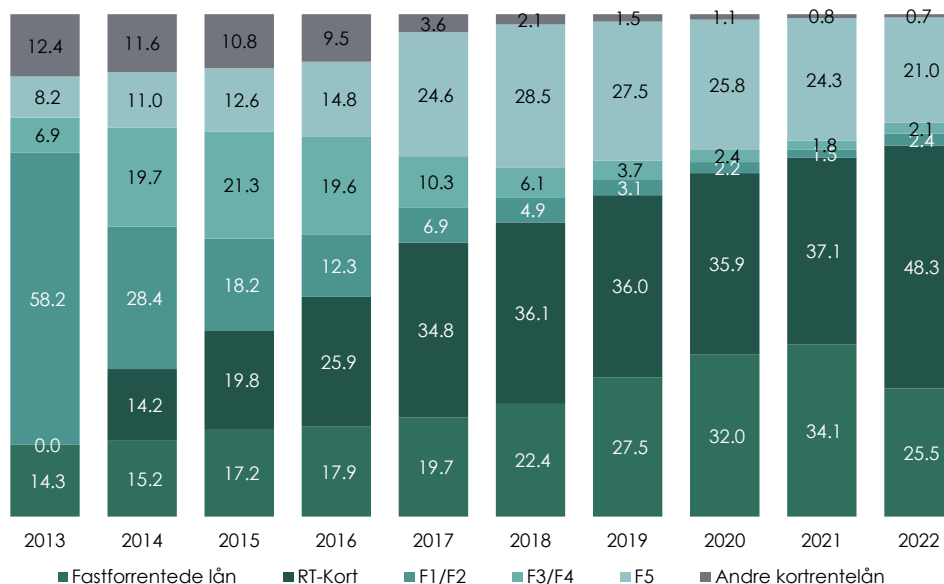
Rentestigningerne i løbet af 2022 har ført til, at DLRs låntagere i stort omfang har omlagt deres fastforrentede lån til kortrentelån (RT-Kort) for at reducere deres real-kreditgæld. Andelen af fastforrentede lån er reduceret fra 34,1 pct. ved udgangen af 2021 til 25,5 pct. ultimo 2022. I samme periode er RT-Kort-lånenes andel steget fra 37,1 pct. til 48,3 pct.

Rentestigningerne har yderligere bidraget til en reduktion i efterspørgslen efter rentetilpasningslån med lang rentebinding og til en lidt større efterspørgsel efter lån med kort rentebinding. F5-lånenes andel af DLRs udlånsportefølje er således reduceret med 3,3 procentpoint i løbet af 2022 og udgjorde 21,0 pct. af DLRs samlede udlån ultimo 2022. F1/F2-lånenes andel af DLRs udlån er i samme periode steget fra 1,6 til 2,4 pct.

Det gælder for alle DLRs udlånssegmenter, at kortrentelån er blevet mere udbredt i 2022. Det er fortsat DLRs landbrugskunder, som har den højeste andel kortrentelån med 63,3 pct. ultimo 2022. For kontor- og forretningsejendomme og privat

boligudlejning udgør kortrentelån ved årets udgang en andel på henholdsvis 34,0 pct. og 39,3 pct.

Figur 9. DLRs udlånsportefølje fordelt på låntyper (pct.)

Afdragsprofil

I 2022 udgjorde andelen af det samlede bruttoudlån med indledende afdragsfrihed 37,5 pct. i 2022 mod 37,8 pct. i 2021.

Lån med afdragsfrihed er især udbredt på landbrugsområdet, idet 58,2 pct. af bruttoudlånet til landbrug var med indledende afdragsfrihed i 2022. Dette har dog været faldende siden 2021, mens andelen er steget for boligudlejning og andelsboligforeninger. Andelen af bruttoudlån med indledende afdragsfrihed for øvrige segmenter fremgår af tabel 11.

Tabel 11. Andel af bruttoudlån med indledende afdragsfrihed

	2021	2022	Ændringer (procentpoint)
Landbrug	61,6%	58,2%	-3,4%
Boliglandbrug	17,8%	16,1%	-1,8%
Kontor og forretning	7,2%	7,1%	-0,1%
Boligudlejning	29,5%	30,5%	1,0%
Andelsboliger	27,4%	32,5%	5,1%
Andet	4,2%	0,4%	-3,8%
Total	37,8%	37,5%	-0,4%

For DLRs samlede udlånsportefølje udgjorde andelen af udlån med indledende afdragsfrihed 36,1 pct. ultimo 2022, hvilket er marginalt mere end ultimo 2021, hvor andelen var 35,9 pct. Lån med afdragsfrihed udgjorde 52 pct. af udlånet til

landbrug ultimo 2022, mod 50,7 pct. året før. Andelen af udestående udlån med afdragsfrihed for øvrige segmenter var uændret og fremgår af tabel 12.

Tabel 12. Andel af udestående udlån med afdragsfrihed ultimo året

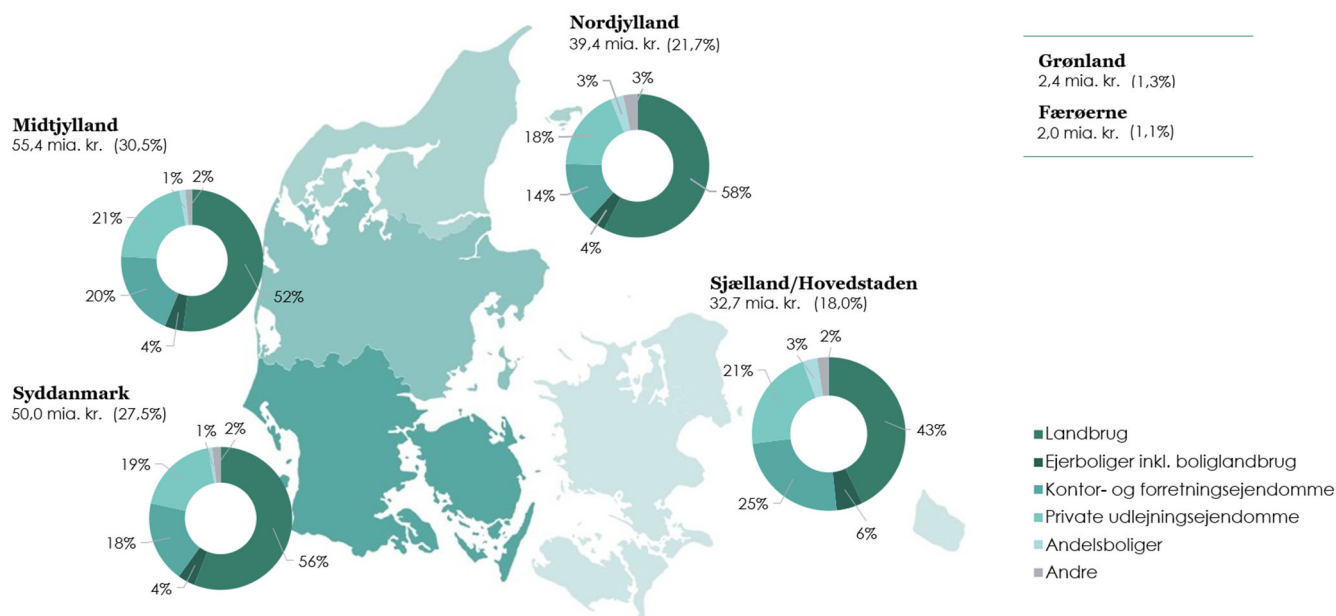
	2021	2022	Ændringer (procentpoint)
Landbrug	50,7%	52,0%	1,3%
Boliglandbrug	13,4%	13,6%	0,2%
Kontor og forretning	8,6%	7,5%	-1,1%
Boligudlejning	30,4%	30,9%	0,5%
Andelsboliger	34,3%	34,4%	0,1%
Andet	2,3%	1,9%	-0,4%
Total	35,9%	36,1%	0,2%

Geografisk fordeling

Som følge af forretningsmodellen er DLRs udlånsportefølje branchemæssigt begrænset til landbrug, erhvervsejendomme og andelsboliger samt boliger i Grønland og på Færøerne.

Geografisk er lånene spredt over hele landet og afspejler de låneformidlende aktionærpengeinstitutters filialdækning. DLR har derudover udlån i Grønland og på Færøerne på i alt 4,4 mia. kr., svarende til 2,4 pct. af udlånet, hvoraf en del er til ejerboliger.

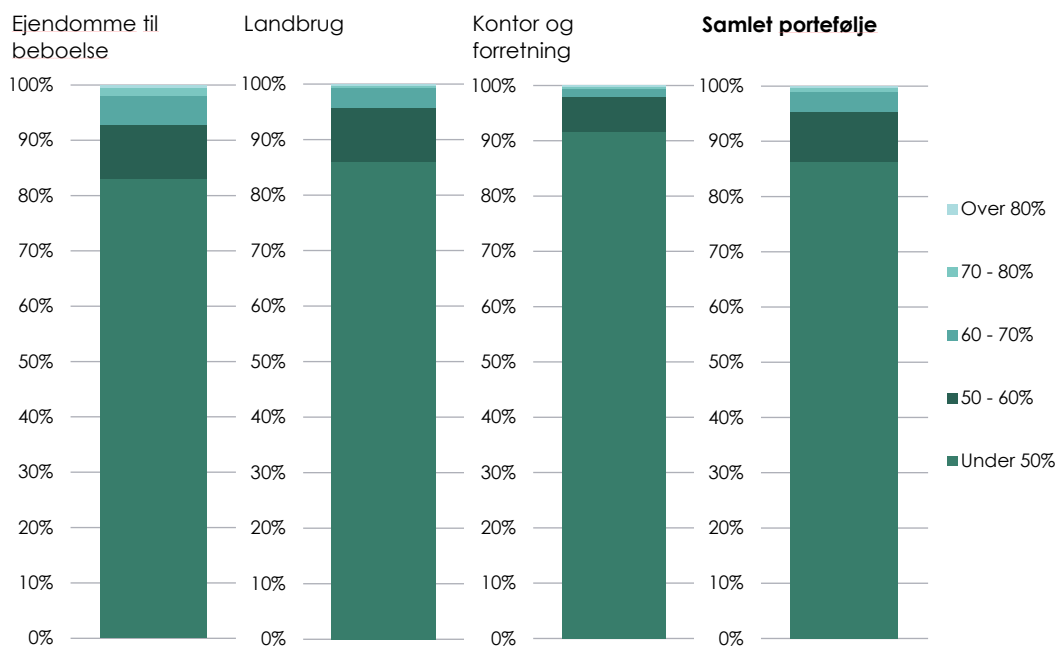
Figur 10. Geografisk fordeling

Låneporteføljens LTV

DLR yder lån med sikkerhed i fast ejendom inden for de lovmæssigt fastsatte belåningsgrænser for de forskellige ejendoms-kategorier. Til belysning af DLRs pantmæssige placeringer, herunder om dette udgør en særlig risiko, beregner DLR løbende LTV-værdier (Loan-To-Value) for de enkelte lån for alle ejendoms-kategorier. Den gennemsnitlige LTV på DLR-lån var ultimo 2022 på 44,7 pct., hvilket er et fald fra 50,8 pct. ultimo 2021.

Ved udgangen af 2022 var 95,7 pct. af udlånet til landbrugsejendomme placeret inden for 60 pct. af DLRs senest foretagne vurderinger, herunder værdiansættelser foretaget i forbindelse med den løbende SDO-overvågning, mens 94,7 pct. af udlånet til erhvervsejendomme var placeret inden for 60 pct. af vurderingerne, uden hensyntagen til de stillede garantier. Ejendomme til beboelse, herunder boligudlejningsejendomme og andelsboliger, har en lånegrænse på 80 pct. af ejendommens vurdering, hvorfor andelen placeret under 60 pct. naturligt er lavere for disse ejendoms-kategorier.

Figur 11. DLRs udlån fordelt på LTV-bånd pr. 31.12.2022

Med henblik på at sikre, at der i DLRs kapitalcenter B løbende er stillet tilstrækkelig ekstra sikkerhed (opfyldningssikkerhed) som forudsat i SDO-lovgivningen, foretages der minimum årligt en overvågning af ejendommenes værdi. Denne overvågning kan baseres på værdiansættelser uden fysisk besigtigelse (markedsvurdering), men i det omfang, der er foretaget egentlige besigtigelsesvurderinger, anvendes disse.

Den løbende overvågning af LTV-værdier bygger bl.a. på disse aktuelle markedsvurderinger og er en fast bestanddel af DLRs ledelsesrapportering. DLR har aktuelt stillet supplerende sikkerhed for 6,1 mia. kr. og har derudover overskydende sikkerheder for 21,5 mia. kr. bestående af overskydende sikkerhed i særligt sikre aktiver samt mulighed for anvendelse af fordringer på pengeinstitutter (pengeinstitutgarantier) ved ejendomsprisfald. Samlet vurderes det, at DLR med den nuværende overdækning er rustet til at imødegå et generelt ejendomsprisfald på omkring 15-20 pct. uden at skulle tilvejebringe yderligere sikkerheder.

Uvægtede eksponeringer for kreditrisiko

DLR følger regnskabsbekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber. Der henvises derfor til denne, samt til anvendt regnskabspraksis i Årsrapporten (note 50) angående de regnskabsmæssige definitioner af misligholdte og værdiforringede fordringer samt beskrivelse af metoder til fastsættelse af værdireguleringer og nedskrivninger.

Den samlede værdi af de uvægtede eksponeringer for kreditrisiko udgør 156,3 mia. kr. pr. 31. december 2022, opgjort efter garantier og konverteringsfaktor.

Restancer, nedskrivninger og tab

Restancer

Omfanget af låntagere, der ikke kan overholde deres forpligtelser over for DLR, udviste gennem 2022 en svagt faldende tendens, og var medio januar 2023 på det laveste niveau nogensinde.

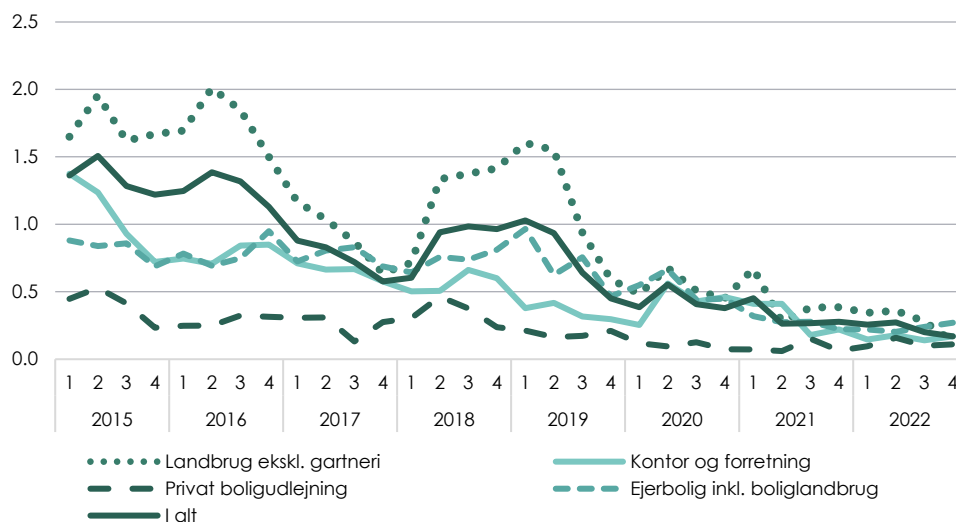
Restanceprocenten opgjort 15 dage efter sidste rettidige betalingsdag på december 2022-terminen er samlet set faldet med 0,3 procentpoint i forhold til for et år siden til 0,8 pct., hvilket med tanke på generelt høj inflation og rentestigninger må betragtes som meget tilfredsstillende.

Restanceprocenten opgjort 3½ måneder efter sidste rettidige betalingsdato var 0,17 pct. medio januar 2023, mod 0,28 pct. i januar 2022.

Det faldende generelle restanceniveau gennem 2022 skyldes primært færre restancer på landbrugsudlånet. Restancerne på udlån til byerhvervsjendomme ændrede sig i beskedent omfang i samme periode.

På trods af at der på porteføljeniveau ikke er set stigende restancer, må det forventes, at visse kunder og kundegrupper fortsat vil kunne blive udfordret. Der er på den baggrund foretaget betydelige ledelsesmæssige tillæg til nedskrivningerne, primært relateret til byerhverv, ligesom scenarierne der indgår ved fastlæggelsen af de modelbereggede nedskrivninger er skærpet væsentligt for griseproducenter.

Figur 12. 3½ måneds restancer fordelt på ejendoms-kategorier

Restanceprocenterne er i løbet af 2022 faldet for alle landbrugets hovedproduktionsgrene. Samlet set lå restanceprocenten for landbrug på 0,21 pct. medio januar 2023, mod 0,44 pct. i januar 2022. For landbrugets hovedproduktionsgrene, bortset fra griseproducenterne, har der generelt været en tilfredsstillende indtjening i 2022

som følge af en gunstig udvikling i afregningspriserne, hvilket har understøttet låntagernes betalingsevne.

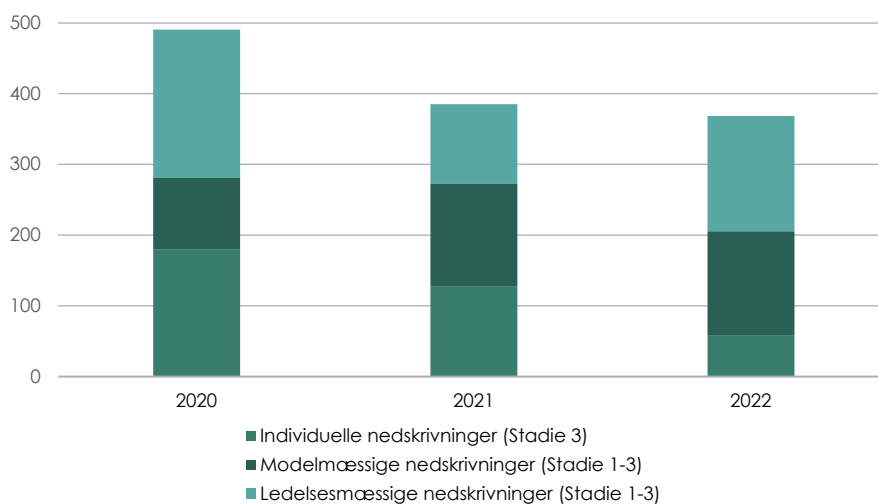
På trods af svage priser på smågrise og grisekød i 2022 er DLRs restancer på lån til griseproducenter fortsat på et meget lavt niveau. Efter stærk indtjening i 2019 og 2020 er de fleste i denne sektor i stand til at håndtere en periode med svage priser. Producenter med stort behov for foderindkøb må dog forventes at opleve betydelige fald i indtjeningen ved udløb af foderkontrakter som følge af stigende foderpriser. Det har ført til en skærpelse af sandsynligheden for sammenbrud og risikoen for prisfald på aktiverne i de modelberegnete nedskrivninger med en betydelig mer-nedskrivning til følge for så vidt angår denne del af porteføljen.

Nedskrivninger og tab

Som nævnt foretager DLR en løbende overvågning af låneporteføljen for at identificere lån med eventuel værdiforringelse. Der foretages desuden en individuel vurdering af en række større eksponeringer og visse eksponeringer, hvor der er tegn på økonomiske vanskeligheder og lignende. På alle udlån, hvor der er OIK (objektiv indikation for værdiforringelse), foretages en individuel nedskrivningsgennemgang, og der foretages nedskrivning ud fra et salgsscenario, hvor de bagvedliggende sikkerheder realiseres. Alle udlån, der ikke er omfattet af OIK, eller udlån omfattet af OIK, men hvor salgsscenariet viser et nedskrivningsbehov på 0 kr., nedskrives ud fra en modelberegning.

De samlede individuelle nedskrivninger (stadie 3) udgør 58 mio. kr. ultimo 2022 mod 128 mio. kr. ultimo 2021. Hertil skal lægges modelberegnete nedskrivninger i stadie 1, 2 og 3 på samlet 147 mio. kr., samt et ledelsesmæssigt skøn på 163 mio. kr., svarende til samlede nedskrivninger ultimo 2022 på 368 mio. kr.

Figur 13. Akkumulerede nedskrivninger fordelt på nedskrivningstyper (mio. kr.)

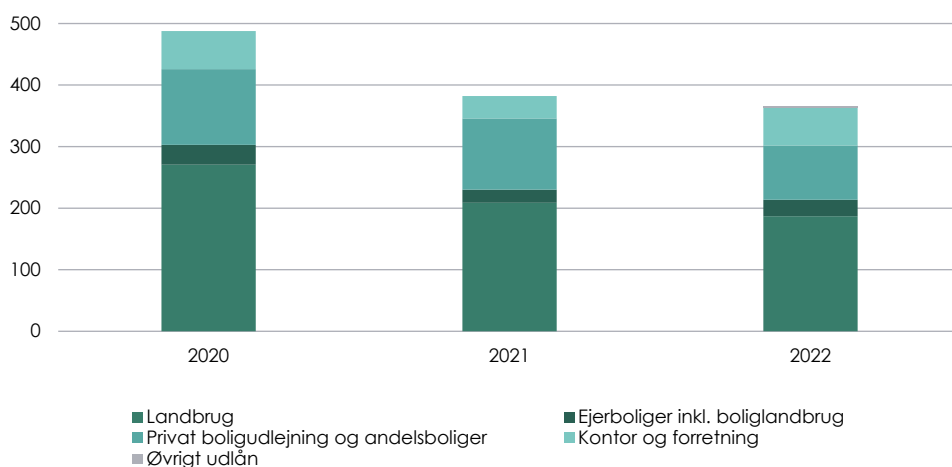

Det ledelsesmæssigt skønnede tillæg er primært fastlagt til afdækning af den generelle øgede usikkerhed, der er på dele af udlånet som følge af den aktuelle

situation med krig i Ukraine, øget inflation, herunder stigende energi- og fødevarerpriser samt betydelige stigninger i renteniveauet mv. Herudover afdækker det ledelsesmæssige tillæg usikkerhed ved fastlæggelse af de modelberegnedede nedskrivninger.

Figur 14 viser udviklingen i DLRs akkumulerede nedskrivninger fordelt på ejendomssegmenter. Nedskrivninger på udlån til landbrug og ejerboliger inkl. boliglandbrug udgjorde 58 pct. af de akkumulerede nedskrivninger ultimo 2022.

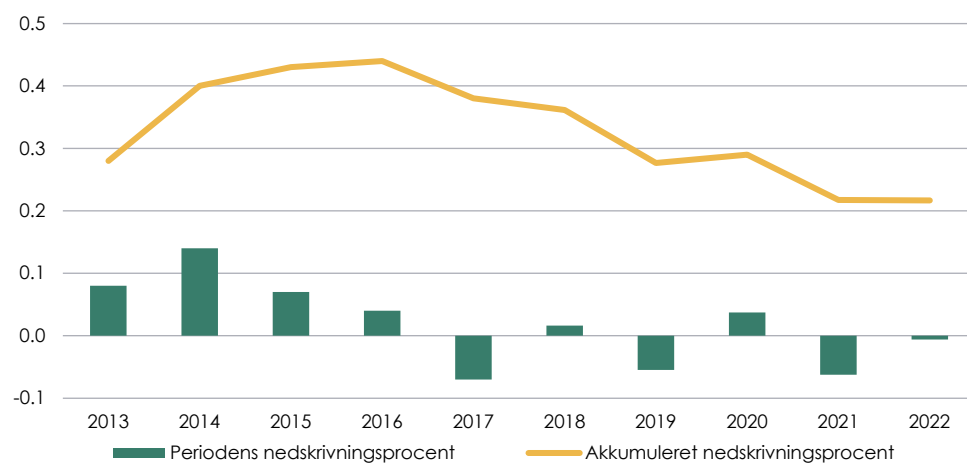
Figur 14. Akkumulerede nedskrivninger fordelt på ejendomssegmenter (mio. kr.)

Nedskrivningsprocenten, som angiver de akkumulerede nedskrivninger i forhold til udlånet, er 0,22 pct. – beregnet ved Finanstilsynets retningslinjer – ved udgangen af 2022, hvilket er uændret i forhold til ultimo 2021.

Tab og nedskrivninger påvirkede 2022-regnskabet positivt med 10 mio. kr., svarende til 0,01 pct. af udlånsporteføljen.

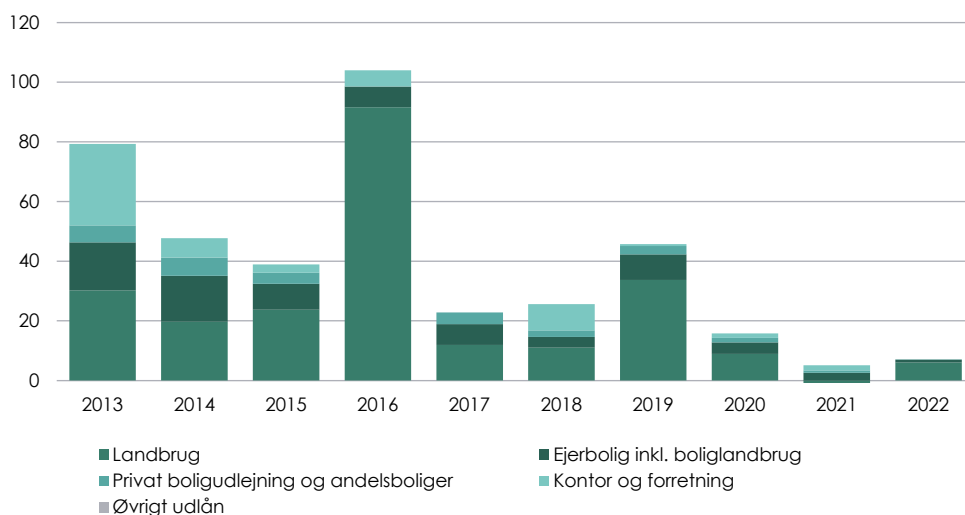
Figur 15. Nedskrivninger i pct. af udlånsporteføljen

Note: Negativ nedskrivningsprocent = tilbageførelse

For 2022 er konstaterede tab på fordringer, opgjort efter indbetalinger i henhold til garantiaftaler, og efter regulering af tidligere skønnet tab men før tabsmodregning opgjort til 7,1 mio. kr., hvilket er lidt højere end i 2021, hvor konstaterede tab udgjorde 3,4 mio. kr. I forhold til det samlede udlån giver det fortsat en meget lav tabsprocent for DLR på 0,003 pct.

Figur 16. Udvikling i konstaterede tab før tabsmodregning (mio. kr.)

Note: Opgørelsen viser konstaterede tab før tabsmodregning og før modregning af beløb indgået fra tidligere afskrevne fordringer.

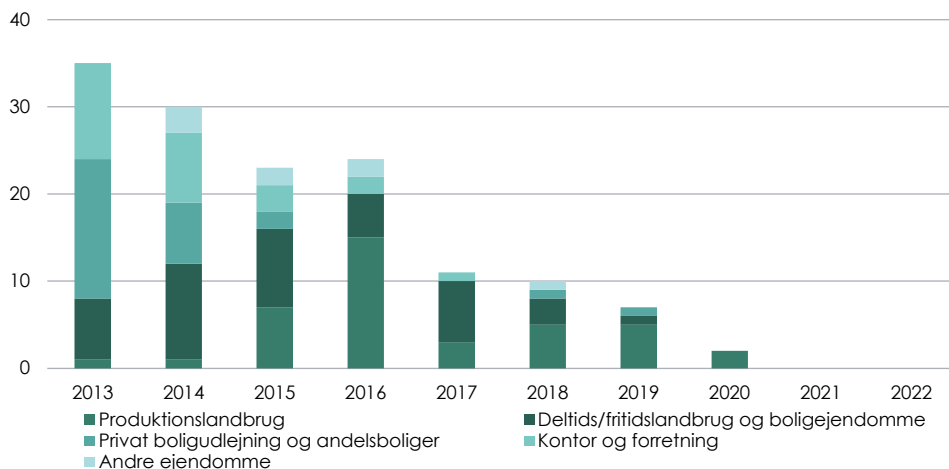
Landbrug, ejerboliger inkl. boliglandbrug samt private boligudlejningsejendomme havde tab på hhv. 6,0 mio. kr., 1,0 mio. kr. og 0,1 mio. kr. I 2022 er der fratrukket 2 mio. kr. på tidligere tilbageførte fordringer, således at DLRs konstaterede tab i perioden var 5,1 mio. kr.

I henhold til de tidligere beskrevne tabsmodregningsordninger havde DLR i 2022 modregnet tab for 1,3 mio. kr. i provisionsbetalingerne til pengeinstitutterne. Dertil kommer tab som følge af operationelle hændelser mv. på 2,6 mio. kr. Dermed realiserede DLR et nettotab i 2022 på 6,4 mio. kr.

Beholdning af overtagne ejendomme og tvangsauktioner

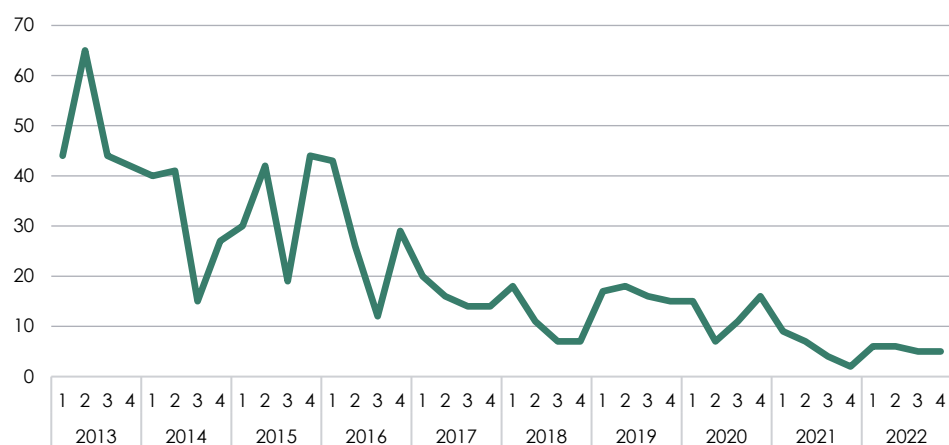
Ultimo 2022 havde DLR ingen overtagne ejendomme.

Figur 17. Beholdning af overtagne ejendomme ultimo året

Antallet af gennemførte tvangsauktioner over ejendomme, hvori DLR har pant, var 22 i 2022, hvilket var samme antal som i 2021.

Figur 18. Tvangsauktioner over ejendomme, hvori DLR har pant

Behæftede aktiver

DLRs forretningsmodel bygger på match-fundede realkreditlån, der ydes mod pant i fast ejendom. DLR finansierer realkreditlån til kunderne via udstedelse af særligt dækkede obligationer. Lånene er placeret på DLRs balance indtil udløb, og de er reserveret til at sikre rettidig betaling til obligationsinvestorerne i det tilfælde, at DLR skulle blive nødlidende. Reservation af bestemte aktiver til kreditorer/investorer kaldes aktivbehæftelse. Aktivbehæftelse er således en naturlig del af DLRs forretningsmodel.

Aktiver, der anvendes til opfyldelsen af krav til supplerende sikkerhedsstillelse (LTV-krav), og "balancemidler" (dvs. forudbetalte midler fra indfrielse, fastkursaftaler mv.) anses ligeledes for at være behæftede, da obligationsejerne har en fortrinshstilling til aktiverne i tilfælde af en konkurs.

DLRs fondsbeholdning stammer primært fra DLRs egenkapital, udstedte efterstillede kapitalindskud og seniorlån. Kun de dele af DLRs fondsbeholdning, der vedrører opfyldelse af det nye covered bond OC-krav fra 2022 på 2 pct., krav til supplerende sikkerhedsstillelse eller balancemidler, er behæftede. Den resterende del af DLRs fondsbeholdning anses for at være ubehæftet og operationelt tilgængelig ift. DLRs LCR-opgørelse.

DLR offentliggør data for aktivbehæftelse i Søjle III-appendiks.

Anvendelse af eksterne kreditvurderingsbureauer

Artikel 138 i CRR giver mulighed for, at et kreditinstitut kan vælge et eller flere eksterne kreditvurderingsbureauer (ECAI - External Credit Assessment Institution) til fastsættelse af kreditkvalitetstrin og risikovægte for finansielle aktiver.

DLR har valgt S&P Global Ratings (S&P) til brug for kreditvurdering/risikovægtning af eksponeringer mod kreditinstitutter, såsom garantier. Valget af S&P har en naturlig sammenhæng til DLRs brug af S&P som eneste ratingbureau til både DLRs institut- og obligationsratings.

Kreditkvalitetstrinnet fastlægges som udgangspunkt ud fra modpartens ratingmæssige forhold. Er modparten ikke ratet af det valgte kreditvurderingsbureau, benyttes landeratingen for det land, modparten er hjemhørende i.

Tabel 13 viser konverteringen af S&P's ratingklasser til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (herunder institutter), centralregeringer og centralbanker.

Tabel 13. Ratingklasser og kreditkvalitetstrin

Kredit kvalitets-trin	S&P's ratingklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20 %	0 %
2	A+ til A-	50 %	20 %
3	BBB+ til BBB-	100 %	50 %
4	BB+ til BB-	100 %	100 %
5	B+ til B-	150 %	100 %
6	CCC+ og under	150 %	150 %

Miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici

I den reviderede kapitalkravsforordnings (CRRII) artikel 449a blev der fra den 28. juni 2022 indført krav om, at kreditinstitutter skal offentliggøre informationer om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici (ESG-risici). DLR offentliggør data for ESG-risici i Søjle III-appendiks.

DLR har integreret ESG-risici i arbejdet med risikostyring. DLRs håndtering af ESG-risici er i første omgang fokuseret på i endnu højere grad at kortlægge, hvor stor ESG-risikoen er for DLRs kunder og de ejendomme, der er pantsat til sikkerhed for DLRs lån. Dernæst skal DLR sikre, at der også på sigt er et tilstrækkeligt kendskab til ESG-risiciene i porteføljen af lån, og endelig at ESG-risiciene nedbringes.

ESG-risici indgår som et element i vurderingen af den samlede kreditrisiko på DLRs portefølje. DLR har sat mål for den ønskede risikoprofil i forhold til kreditrisici i forhold til enkelte delporteføljer og risici. Kreditrisici følges i DLRs kreditregister, og de væsentligste kreditrisici rapporteres i DLRs risikooverblik. I risikoregisteret og risikooverblikket følges udviklingen i kreditrisikoen i forhold til den fastlagte risikotolerance.

Som en del af håndteringen af ESG-risici har DLR desuden inkorporeret ESG-risici i forretningsstrategier, governance/processer og analysetilgange, hvilket er beskrevet nedenfor.

ESG-forretningsstrategi

Inkorporering af ESG i forretningsstrategi

DLR har to overordnede strategiske fokusområder i arbejdet med bæredygtighed for vores forretning og udlån:

Finansiering af den grønne omstilling

- Grønne lån
- Grønne obligationer
- Udvide kriterierne for grønne lån

Vækst via bæredygtighed

- ESG integreret i kreditgivning til fremme af bæredygtighed i hele udlånsporteføljen
- Kortlægning af kunders bæredygtighedsprofil
- Undervisning i bæredygtighed hos de samarbejdende pengeinstitutter og internt i DLR

Finansiering af den grønne omstilling

DLR har en målsætning om sammen med aktionærpengeinstitutterne og kunderne at spille en betydelig rolle i realkreditfinansieringen af den grønne omstilling og et mere bæredygtigt Danmark. Det gør vi ved at tilbyde grønne lån til bæredygtige ejendomme og investeringer samt udstede grønne realkreditobligationer. Derved formidler vi grøn kapital til den omstilling, der i stigende grad efterspørges fra kunder, investorer og samfundet. DLR tilbyder særskilte grønne lån, hvor kriterierne løbende udvides inden for rammerne af EU's taksonomi for grønne aktiviteter og andre anerkendte standarder, så vi kan finansiere flere typer af bæredygtige ejendomme og investeringer med grønne lån.

DLRs grønne lån er ligesom for øvrige realkreditinstitutter en låntype, hvor renten fastsættes halvårligt. Kunder med bæredygtige ejendomme, som lever op til kriterierne for DLRs grønne lån, men som ønsker femårige- eller 30-årig rentebinding, vil derfor vælge konventionelle lån. DLR finansierer således en betydelig mængde ejendomme, der lever op til kriterierne for DLRs grønne lån, f.eks. A- og B-energimærkede ejendomme, men som er finansieret med DLRs øvrige låntyper.

Kriterierne for DLRs grønne lån tager udgangspunkt i EU's taksonomi for bæredygtige investeringer, for så vidt angår bygninger, energiforbedringer og grønne energikilder og gives til grønne bygninger, energiforbedringer, grønne energikilder, grønne landbrugsinvesteringer, bæredygtighedscertificerede landbrug, grisestalde med gylleforsuring og/eller hyppig gylleudslusning samt levering af biogasanlæg.

I takt med, at det bliver muligt at fremskaffe sikre og solide data, og EU-taksonomien udvides med flere bæredygtighedskriterier, herunder kriterier for landbrug, vil vi udbrede DLRs grønne lån til at dække flere typer af investeringer og aktiviteter.

For kunderne kan fordelene ved et grønt lån blandt andet være, at det som følge af investorerens interesse for grønne lån kan være billigere end et konventionelt lån, men herudover kan optagelse af et certificeret grønt DLR-lån være en blåstempling af, at en ejendom eller en investering lever op til de særlige grønne kriterier. Ikke mindst for ejere af udlejningsejendomme kan det have en positiv effekt, og det kan overfor lejerne medvirke til at sætte fokus på de bæredygtighedstiltag, der er gennemført på ejendommen.

Vækst via bæredygtighed

DLR ønsker at skabe vækst på alle udlånsområder også gennem bæredygtig og langsigtet långivning. På den baggrund har DLR en kreditpolitik, der også inddrager ESG-forhold. Når vi vurderer kunderne, afdækker vi kundernes miljømæssige-, sociale og ledelsesmæssige forhold. I forhold til værdiansættelse af ejendomme undersøger vi, om der er særlige ESG-forhold, der har betydning for ejendommens værdi på vurderingstidspunktet og i fremtiden. Vi ønsker i samarbejde med de låneformidlende pengeinstitutter hjælpe låntagere over hele Danmark med gradvist at blive mere bæredygtige. Som en del af dette arbejde indsamler DLR ESG-oplysninger fra alle nye låntagere og eksisterende kunder, der søger om nye lån, og underviser

samarbejdspartnere og medarbejdere i bæredygtighed, så de er klædt på til ESG-dialogen med vores fælles kunder.

I løbet af 2023 vil indsatsen blive udvidet, så DLR også begynder at indhente oplysninger fra eksisterende låntagere. En del af spørgsmålene drejer sig om låntagernes CO₂e-udledninger og hvilke planer, de har for nedbringelse af CO₂e-udledningen.

DLR har iværksat en lang række undervisningsaktiviteter og informationstiltag vedrørende bæredygtighed og grøn finansiering. Undervisningen og initiativerne har til formål at klæde rådgivere og kreditmedarbejdere i aktionærpengeinstitutterne bedre på til at rådgive låntagere i forhold til at træffe mere bæredygtige og klimavenlige valg.

DLR har desuden efter anbefalinger fra Forum for Bæredygtig Finans, offentliggjort en handlingsplan for, hvordan vi i DLR vil nedbringe vores finansierede CO₂e-aftryk. Udgangspunktet for handlingsplanen er den omtalte kortlægning og forbedring af data for CO₂e-opgørelser. Målet er at nedbringe DLRs CO₂e-udledning således, at der leves op til Parisaftalens målsætninger og ambitionen i den danske klimalov om klimaneutralitet i 2045 og 70 pct. reduktion i 2030.

Governance og processer

Forankring i organisationen

For at sikre et løbende fokus på ESG indenfor alle dele af organisation, har DLR nedsat et CSR-udvalg. CSR-udvalget har ansvaret for, at DLR realiserer sine strategiske målsætninger i henhold til DLRs CSR-politik og for at tilrettelægge processer i DLR til fremme af bæredygtighed, herunder at sikre data til brug for analyse, fastlæggelse af kommende målsætninger og rapportering.

Udvalget har ansvaret for at følge lovgivende myndigheders krav til DLR og sikre, at vi overholder regler og bestemmelser samt følger de anbefalinger, sektoren i regi af Finans Danmark m.fl. når til enighed om.

Udvalget har også ansvaret for at opdatere og udbygge eksisterende politikker til konkretisering af specifikke CSR-indsatser, f.eks. kreditpolitikken, politikker om medarbejderforhold, indkøbspolitik samt for identificering.

Direktionen er repræsenteret i DLRs CSR-udvalg. Direktionen og de øvrige interne udvalg i DLR (Kreditrisikoudvalget, Likviditets- og Markedsrisikoudvalget, IOC-Risiko-udvalget, Dataudvalget, IT-udvalget) orienteres desuden om CSR-arbejdet via referater fra møder i DLRs CSR-udvalg. DLRs bestyrelse orienteres om udvalgte forhold og fremskridt på bestyrelsesmøderne og har ansvaret for at godkende DLRs CSR-politik.

Integration af ESG-forhold i governance-setup

Det er ledelsen i DLR, der, sammen med det nedsatte CSR-udvalg, har det overordnede ansvar for arbejdet med bæredygtighed, herunder ESG-risici. Direktionen

bliver således inddraget i arbejdet med klimarelaterede risici og muligheder gennem CSR-udvalget, som mødes ca. 4-5 gange årligt og blandt andet har ansvar for at drøfte og beslutte DLRs strategiske klimatiltag. Direktionssekretariatet er ansvarlig for, at regler og best practice på CSR-området implementeres i øvrige berørte afdelinger i DLR. De pågældende afdelingers risikoejere er efter implementeringen ansvarlige for indførelse af kontroller samt overholdelse af disse. Kontrollerne beskrives i DLRs risikoregister, og kontrollernes tilstrækkelighed overvåges/vurderes af DLRs afdeling for Risikostyring. DLRs Kreditrisikoudvalg gennemgår desuden årligt DLRs risikoregister og drøfter risici og kontroller på udlånsområdet, herunder ESG.

Integration af ESG-forhold i udlånsprocesser

Ved nybevillinger gennemføres en grundig vurdering af pantegrundlaget og af lånsøgers økonomi. Udgangspunktet for vurderingen af pantegrundlaget er fastlæggelse af markedsværdien for den ejendom, der ønskes belånt. Denne vurdering foretages af DLRs egne vurderingssagkyndige, som har lokalkendskab. Ved fastlæggelse af ejendommens værdi indgår udover stand og omsættelighed desuden ESG-forhold og klimarisici. Den vurderingssagkyndige er opmærksom på jordforurening, gennemgår produktionstilladelser, ser på geodata, f.eks. risiko for oversvømmelse, forholder sig til geografiske placering – tæt på natur, by mv. samt observerer anvendelsen af jord, f.eks. skov, eng og agerjord og arbejdsforhold. I forhold til kreditrisikoen tages der udgangspunkt i, at kunder og ejendomme, hvor vurderingen af ESG-forholdene er gode, alt andet lige må forventes at være bedre stillet i forhold til udviklingen i de kommende år og dermed mere økonomiske robuste, idet der dog samtidig tages hensyn til risikoen ved anvendelse af f.eks. ny teknologi. Dette fremgår desuden af DLRs kreditpolitik.

ESG-tilgange

Den Europæiske Bankmyndighed EBA har beskrevet tre overordnede tilgange til at vurdere og evaluere ESG-risici ([EBA-rapport](#)), som en del af et mandat givet i kapitalkravsdirektivets ([CRDIV](#)) artikel 98 stk. 8 til blandt andet at definere analysemetoder og -redskaber til at vurdere indvirkningen af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici på institutteres udlånsaktiviteter. De tre tilgange er:

1. Porteføljetilpasning
2. Risikostresstest
3. Eksponeringer

Porteføljetilpasning

Nøgleprincippet bag porteføljetilpasning er at afdække, i hvilket omfang udlånsporteføljer er afstemt med globalt aftalte ESG-mål. DLR arbejder bl.a. med porteføljetilpasning via tilslutning til FN's principper for bæredygtig bankdrift. Formålet med principperne er at tilpasse underskrivernes forretningsstrategier til FN's 17 verdensmål og Paris-aftalen.

Risikostresstest

DLR har endnu ikke foretaget stresstest på ESG-forhold, men har i 2022 udarbejdet en klimarisici-analyse, som kvalitativt adresserer scenarier og udfald for DLR. I analysen fremgår det, at DLR især er eksponeret for omstillingsrisici på kort sigt, f.eks. hvis der bliver indført en høj klimaafgift på landbrugets biologiske processer.

DLR er i dialog med Finanstilsynet i regi af Finans Danmark om udarbejdelse af klimastresstest. DLR samarbejder med e-nettet om at indsamle data på klimarisici. DLR vil på sigt, når datagrundlaget forelægger, udarbejde ESG-stresstests, der kan belyse klimarisici ved forskellige stressscenarier.

På porteføljeniveau har DLR iværksat initiativer til at identificere omfanget af udlån og panter, der er i risiko for oversvømmelser mv. Processen omfatter eksternt data-træk over potentielle vandstandsstigninger (havvand og nedbør), og en kobling på enkeltlån. Herudover gennemføres løbende en revurdering af pantværdierne (SDO-overvågning). Her indgår klimarisici på den enkelte ejendom indgår i en vurdering af markedsværdien.

Eksponeringsmetoden

Eksponeringsmetoden går ud på at måle, hvordan individuelle eksponeringer og modparter performer på ESG-faktorer. Som beskrevet på side 45-46 kortlægger DLR låntagernes ESG-forhold via spørgeskemaer, som besvares i forbindelse med nye lånefilbud. På sigt er det ambitionen, at DLR har ESG-data på hele udlånsporteføljen. DLR indsamler desuden ESG-data fra offentlige registre på låntagerniveau, fx data om økologi og energieffektivitet.

Markeds- og likviditetsrisici

Ved markedsrisiko forstås risikoen for, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedsprisen. DLR henregner følgende typer risici til markedsrisikoområdet; renterisici, herunder kreditspændrisiko, valutakursrisici, aktiekursrisici og andre prisisici. DLRs renterisici omfatter renterisici på alle finansielle instrumenter, såvel balanceførte som ikke-balanceførte, herunder udlån og udstedte obligationer.

Da DLR følger det specifikke balanceprincip, vil markedsrisikoen afledt af fundingen i RO'er og SDO'er afspejle pantedebitorenes lånevilkår. Den markedsrisiko, DLR påtager sig, skal ses i lyset af DLRs forretningsmodel og opstår alene som konsekvens af et placeringsbehov for DLRs kapitalgrundlag, optagelse af seniorgæld, hybrid kernekapital og supplerende kapital mv., løbende overskud/resultat samt forudbetalte midler.

DLR foretager en aktiv styring af renterisici. Ud over rammerne fastlagt i den finansielle lovgivning har DLR ydermere fastsat en politik for placering af fondsbeholdningen samt konkrete rammer for hver risikotypes omfang og volatilitet.

Udgangspunktet er, at DLRs samlede markedsrisiko skal være lav, hvilket konkret indebærer

- at der for DLRs fondsbeholdning (aktivsiden samlet set i og uden for handelsbeholdningen) gælder, at renterisikoen, inkl. konveksitetseffekt, opgjort efter reglerne i bekendtgørelse om obligationsudstedelse, balanceprincip og risikostyring skal ligge i intervallet 0-2,5 pct. af kapitalgrundlaget, og fondsbeholdningen skal fortrinsvis bestå af obligationer med restløbetider op til 5 år
- at renterisikoen på de udstedte gældsinstrumenter (passivsiden) skal ligge i intervallet -2,5-0 pct. af kapitalgrundlaget
- at kreditspændrisikoen på fondsbeholdningen (aktivsiden samlet set i og uden for handelsbeholdningen) maksimalt må udgøre 2,5 pct. af DLRs kapitalgrundlag. Opgørelsen af kreditspændrisikoen baseres på Finanstilsynets til enhver tid gældende benchmarks, der aktuelt fastlægger en kreditspændudvidelse på 25 basispunkter for statsobligationer og 50 basispunkter for realkreditobligationer. Ved opgørelsen af kreditspændrisikoen foretages ikke nettoficering i forhold til korte positioner
- at valutakursrisikoen på DLRs aktiver, passiver og ikke-balanceførte poster maksimalt må udgøre 0,1 pct. af kapitalgrundlaget opgjort ved valutakursindikator 2,

jf. reglerne i bekendtgørelse om obligationsudstedelse, balanceprincip og risikostyring

- at DLR ikke påtager sig markedsrisici i aktier, medmindre der er tale om politiske/strategiske positioner, der anses for nødvendige for DLRs drift (f.eks. aktier i sektorejede virksomheder)
- at andre prisrisici bør undgås. DLR ønsker således ikke at indgå positioner i form af fremmed valuta ud over EUR, eller i aktier, råvarer, optioner eller afledte finansielle instrumenter, medmindre disse anvendes til risikoafdækning eller likviditetsstyring

De besluttede risikoniveauer er præciseret i bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser.

DLRs risikorapportering vedrørende fondsbeholdningen foregår løbende, så ledelsen kan følge med i den aktuelle risikoudvikling og, på baggrund af denne, tage stilling til eventuelle tiltag.

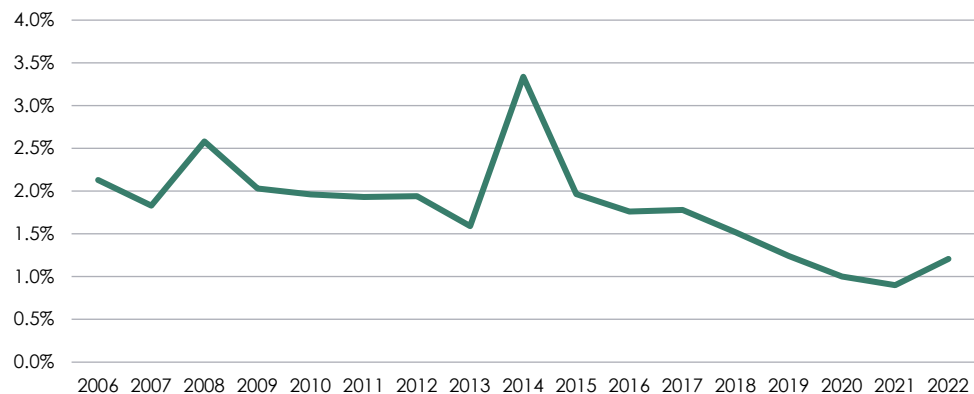
Renterisiko

Renterisikoen er defineret som størrelsen af tabet som følge af en positiv eller negativ ét-procentpoints parallelforskydning i rentestrukturen, dvs. kursreguleringen ved ændring i markedsrenten på ét procentpoint. DLRs finansielle risici er særligt knyttet til renterisikoen på fondsbeholdningen samt renterisikoen på de udstedte gældsinstrumenter, der (typisk) vil have modsat fortegn i forhold til renterisikoen på fondsbeholdningen. Herudover er DLR bl.a. udsat for kreditspændrisiko.

DLR har fastsat grænser for renterisikoen, så renterisikoen samlet set fastholdes på et lavt niveau.

DLRs renterisiko følger bestyrelsens retningslinjer for den samlede markedsrisiko, hvor renterisikoen på fondsbeholdningen skal ligge i intervallet 0-2,5 pct. af DLRs kapitalgrundlag, svarende til mellem 0 og 425 mio. kr.

Ved udgangen af 2022 udgjorde DLRs relative renterisiko inkl. konveksitetseffekt på fondsbeholdningen 1,2 pct., jf. nedenstående figur. Dette svarer til en kursregulering af fondsbeholdningen på 205 mio. kr. ved en ændring i markedsrenten på ét procentpoint. Konveksitetseffekten på DLRs obligationsbeholdning udgør -2,2 mio. kr. Dermed opfyldes retningslinjerne om, at renterisikoen inkl. konveksitetseffekten skal ligge inden for 2,5 pct.

Figur 19. Den relative renterisiko på DLRs fondsbeholdning

Som nævnt har renterisikoen på de udstedte gældsinstrumenter "modsat fortegn" af renterisikoen på fondsbeholdningen. De udstedte gældsinstrumenter repræsenterer en lånoptagelse, der ligger uden for det specifikke balanceprincip i forbindelse med långivningen. Renterisikoen på disse gældsinstrumenter udgør 24 mio. kr. nominelt.

DLR besidder en væsentlig beholdning af obligationer. Beholdningen består primært af AAA-ratede danske børsnoterede realkreditobligationer (RO, SDO og SDRO) samt en mindre mængde statsobligationer.

Renterisikoen på beholdningen af obligationer med varighed op til et år udgør 44 pct. af den samlede renterisiko, ud til to år udgør renterisikoen 53 pct., og ud til fem år udgør renterisikoen 95 pct. af den samlede renterisiko. Renterisikoen på beholdningen af obligationer med varighed på mere end fem år udgør 5 pct. af den samlede renterisiko.

Renterisiko udenfor handelsbeholdningen

DLRs renterisiko udenfor handelsbeholdningen vedrørte ultimo 2022 primært DLRs udstedte gældsinstrumenter samt i meget begrænset omfang renterisiko på nødlidende eksponeringer. De udstedte gældsinstrumenter bestod af 4 mia. kr. SNP samt 1,3 mia. kr. supplerende kapital.

Kreditspændrisiko

Kreditspændrisikoen kan defineres som risikoen for kurstab som følge af lavere kreditværdighed på en modpart eller på eksponeringer mod instituttet selv. En lavere kreditværdighed på en modpart kan opstå som følge af eksempelvis højere risiko for default. Kreditspændet opgøres som spændet til en risikofri rentekurve.

DLRs bestyrelse har fastlagt en maksimal grænse for DLRs kreditspændrisiko på 2,5 pct. af kapitalgrundlaget, hvilket svarede til 425 mio. kr. ultimo 2022. Ultimo 2022 udgjorde kreditspændrisikoen på DLRs obligationsbeholdning 276 mio. kr. svarende til 1,6 pct. af kapitalgrundlaget.

Valutakursrisiko

Valutakursrisikoen udtrykker risikoen for tab som følge af ændringer i valutakursen. Som følge af det specifikke balanceprincip har DLR reelt ingen valutakursrisiko.

Valutarisikoen opgjort efter Finanstilsynets valutaindikator 2 må ifølge lovgivningen højst udgøre 0,1 pct. af kapitalgrundlaget.

Ved udgangen af 2022 udgjorde DLRs valutakursrisiko 0,002 pct. af kapitalgrundlaget.

Aktierisiko

DLR placerer generelt ikke midler i aktier, medmindre der er tale om politiske/strategiske positioner, der anses for nødvendige for DLRs drift (f.eks. aktier i sektorejede virksomheder). Ved udgangen af 2022 bestod DLRs aktiebeholdning af unoterede aktier i e-nettet.

Da aktierisikoen defineres som 10 pct. af kursværdien, og DLRs aktiebeholdning udgjorde 45,1 mio. kr. ultimo 2022, svarer aktierisikoen til 4,5 mio. kr. efter skat ultimo 2022.

Aktier optages ligeledes til dagsværdi. Såfremt dagsværdien ikke kan måles pålideligt, måles disse dog til kostpris eventuelt med fradrag af nedskrivninger.

Tabel 14. DLRs eksponering i aktier i anlægsbeholdningen (e-nettet)

Type (mio. kr.)	Eksponering pr. 31.12.2022	Driftspåvirkning i 2022
e-nettet	45,1	4,9
I alt	45,1	4,9

Modpartsrisiko

For at kontrollere og reducere DLRs tabsrisiko på grund af modparterers misligholdelse af deres betalingsforpligtelser over for DLR, foretages der kvartalsvis en overvågning af finansielle modparterers betalingsevne i henhold til politik og retningslinjer for DLRs eksponering mod pengeinstitutter, som er fastlagt af DLRs bestyrelse.

DLRs direkte tabsrisiko på finansielle modparter er som udgangspunkt begrænset, da modpartsrisikoen i det væsentligste udgøres af garantistillelse for låntagere. Denne garantistillelse er subsidær i forhold til låntagers personlige gældsforpligtelser og panteretten i ejendommen.

Herudover placerer DLR, ud over en begrænset ramme på 50 mio. kr., udelukkende likviditet i pengeinstitutter, der som minimum er ratet BBB/A-2 af S&P, ligesom den maksimale løbetid for aftaleindskud er 30 dage. I Danmark er kun fire pengeinstitutter ratet på dette niveau - Nordea, Danske Bank, Jyske Bank samt Nykredit Bank.

Der udarbejdes løbende eksponeringsopgørelser med de enkelte pengeinstitutter med henblik på en vurdering af DLRs modpartsrisiko vedrørende finansielle modparter i overensstemmelse med bestyrelsens retningslinjer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i DLR er bl.a. risikoen for, at DLR ikke vil kunne overholde sine betalingsforpligtelser samt risikoen for manglende funding og opfyldelse af gældende lovkra. DLRs likviditetspolitik og tilknyttede retningslinjer, hvori de nærmere rammer for styringen af likviditeten er fastlagt, er fastsat af DLRs bestyrelse. På baggrund heraf har direktionen videreformidlet rammerne for styringen af likviditeten i DLRs organisation. Det er i politikken fastlagt, at DLRs risikoprofil på likviditetsområdet skal være lav, hvilket bl.a. skal ses i lyset af DLRs overholdelse af balanceprincippet.

Risikoen for at lide et tab som følge af, at den aktuelle likviditetsbeholdning ikke er tilstrækkelig til at dække de aktuelle betalingsforpligtelser, er for DLR yderst begrænset. Årsagen er, at DLR overholder det specifikke balanceprincip, hvor betalinger på ydede lån og udstedte obligationer følger hinanden nøje (match-funding). Der er således en 1:1 sammenhæng mellem det lån, som låntageren optager i DLR, og de obligationer, som DLR udsteder for at finansiere lånet. Generelt indebærer balanceprincippet, at DLR i det væsentligste kun påtager sig en kreditrisiko som led i sin udlånsvirksomhed.

I henhold til DLRs retningslinjer på likviditetsområdet har bestyrelsen fastlagt rammerne for likviditetsstyringen. I retningslinjerne fremgår bl.a., at langt hovedparten af DLRs fondsbeholdning skal placeres i danske stats- eller realkreditobligationer, ligesom beholdningen skal være diversificeret på udsteder og fondskoder. Herudover skal DLR have tilstrækkelige trækingsmuligheder i pengeinstitutter og være pengepolitisk modpart i Nationalbanken. DLRs bestyrelse har herudover fastlagt, at likvide midler skal placeres i pengeinstitutter underlagt dansk lov.

Der kan i hvert enkelt pengeinstitut placeres indlån, så DLRs samlede eksponering mod pengeinstituttet udgør højst 25 pct. af DLRs kapitalgrundlag, opgjort i henhold til CRR-forordningen vedrørende store eksponeringer, forudsat at pengeinstituttet har en rating på minimum BBB/A-2 hos S&P. Der kan i forbindelse med de kvartalsvise terminsafviklinger på dag til dag basis ske overskridelse af førstnævnte grænse op til i alt 50 pct. af DLRs kapitalgrundlag.

Likviditeten og behovet herfor følges løbende, og er med DLRs særlige forretningsmodel som realkreditinstitut primært koncentreret omkring kvartalsudløb, hvor der udarbejdes særskilt rapportering herom. DLR udarbejder endvidere årligt en ILAAP-rapport (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process). ILAAP'en godkendes af DLRs bestyrelse, før den indsendes til Finanstilsynet.

DLRs likviditetsrisiko vedrører konkret primært risikoen for, at DLR ikke kan fremskaffe likviditet til forretningens løbende likviditetsbehov til bl.a. betaling af renter og udtækninger til obligationsejerne, udbetaling af lån samt drift af DLR.

DLR har fastsat følgende indikatorer for en potentiel likviditetskrisesituation:

- Manglende afsætningsmuligheder for DLRs obligationer
- Store restancestigninger
- Store stigninger i tab og nedskrivninger

LCR

DLR skal have tilstrækkelige likvide aktiver til at opfylde de udgående nettopengestrømme i en stressperiode på 30 dage. I denne periode skal DLR hurtigt kunne konvertere de likvide aktiver til kontanter uden at skulle gøre brug af Nationalbankens likviditet eller offentlige midler. Der skelnes mellem aktiver med særdeles stor likviditet og særdeles høj kreditkvalitet (aktiver på niveau 1) og aktiver med stor likviditet og høj kreditkvalitet (aktiver på niveau 2).

For at sikre, at DLR løbende har en tilstrækkelig buffer til dækning af LCR-kravet, er der fastsat et internt krav om, at LCR-kravet skal opfyldes med minimum 110 pct.

Ultimo 2022 er DLRs LCR opgjort til 201 pct.

Søjle II-likviditetstillæg

Finanstilsynet har, som erstatning for det hidtidige LCR-gulvkrav, der bortfaldt den 8. juli 2022, fastsat et individuelt og risikobaseret LCR søjle II-likviditetstillæg, som DLR skal opfylde. Søjle II-likviditetstillægget beregnes dagligt og indberettes månedligt.

Søjle II-likviditetskravet tager højde for specifikke likviditetsrisici i DLR og medfører et skærpet krav til likviditetsreserven, så der tages højde for de likviditetsrisici, som DLR er og kan blive eksponeret for. Søjle II-kravet har en tidsperiode, som går ud over LCR-kravet, som dækker de kommende 30 dage. Med Søjle II-kravet lægges der vægt på, at DLR udover at have en tilstrækkelig likviditetsbuffer også har en stabil likviditetsbuffer fra termin til termin.

Søjle II-likviditetstillægget for DLR består af tre dele:

- Søjle II-likviditetstillæg vedr. ikke-kendte restancer
- Søjle II-likviditetstillæg vedr. ikke-kendte åbne konverteringer
- Søjle II-likviditetstillæg vedr. refinansiering

DLR afdækker søjle II-likviditetstillægget med samme type høj kvalitets likvide aktiver (HQLA), som der anvendes til at dække LCR-kravet. Da søjle II-kravet er et selvstændigt krav, må de aktiver, der anvendes til at opfylde andre likviditetskrav, herunder krav om supplerende sikkerhed, overkollateral og LCR-krav, ikke benyttes til at opfylde søjle II-kravet.

DLR foretager dagligt en opgørelse over hvor mange likvide aktiver (HQLA), der skal reserveres til dækning af søjle II-likviditetstillægget. For at sikre, at DLR løbende har

en tilstrækkelig buffer til dækning af likviditetstillægget, er der fastsat et internt krav om, at søjle II-likviditetstillægget skal opfyldes med minimum 110 pct.

Ultimo 2022 har DLR derfor reserveret likvide aktiver til afdækning af søjle II-likviditetstillægget med 110 pct.

NSFR

I maj 2019 blev EU-Kommissionens forslag til et NSFR-krav (Net Stable Funding Ratio) som et af flere elementer i CRDV/CRR2-pakken endeligt godkendt. NSFR-kravet trådte i kraft medio 2021.

NSFR stiller krav om, at såkaldt tilgængelig stabil finansiering skal være lig med eller større (minimum 100 pct.) end den nødvendige stabile finansiering. Tilgængelig stabil finansiering (Available Stable Funding, ASF) opgøres ud fra instituttets passivside på balancen. Jo kortere restløbetid et passiv har, desto mindre stabil finansiering (ASF) vurderes passivet at bidrage med. Nødvendig stabil finansiering (Required Stable Funding, RSF) opgøres ud fra instituttets aktivside på balancen. Jo mere likvidt et aktiv er, desto mindre stabil finansiering er instituttet nødt til at have for at finansiere det, og jo lavere er RSF-faktoren.

NSFR-kravet indeholder en undtagelsesmulighed for "indbyrdes afhængige" aktiver og passiver, der opfylder en række specifikke betingelser, bl.a. at de har samme løbetid som eksempelvis danske realkreditlån og dertilhørende realkreditobligationer med samme løbetid. Det indebærer, at realkreditobligationer og realkreditlån tildeles en ASF-faktor hhv. en RSF-faktor på 0 pct. Det undtager i praksis realkreditlån og udstedte realkreditobligationer fra NSFR-beregningen. Desuden anerkendes den danske "refinansieringslov" (§ 6 i Lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv.), således, at kortere realkreditobligationer, der finansierer lån med længere løbetid og opfylder refinansieringslovens krav, også kan undtages.

DLR opgør løbende NSFR, hvor kravet til tilgængelig stabil finansiering er minimum 100 pct. sat i forhold til tilgængelig stabil finansiering. DLR har internt fastsat et minimumsniveau for overholdelse af NSFR på 110 pct. Ultimo 2022 havde DLR en NSFR på 191 pct.

Ikke-finansielle risici

DLRs bestyrelse har risikostyringspolitikken fast lagt følgende risikotaksonomi for ikke-finansielle risici:

- **Operationel risiko:** Tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl eller fejl som følge af eksterne begivenheder (ekskl. compliance- og IT-risiko). Modelrisiko og outsourcing-risiko anses og behandles som operationelle risici.
- **Compliancerisiko:** Tab som følge af manglende overholdelse af gældende regulering, markedsstandarder eller interne regelsæt
- **IT-risiko:** Tab som følge af systemmæssige fejl og manglende overholdelse af IT-sikkerhed inkl. cyberrisiko.

Operationelle risici

DLR arbejder løbende på at minimere operationelle risici ved bl.a. at udarbejde kontroller, autorisationer, nødprocedurer, backups, forretningsgange, automatiske opdateringer, beredskabsplaner mv. Ydermere udformes på relevante områder procesbeskrivelser, som giver instrukser om arbejdsgange samt redegør for områdets ansvarsfordeling. Disse tiltag medvirker til, at DLR efterlever de eksterne såvel som interne krav.

Da DLR derudover må betragtes som en relativt "enkel" forretning med få produkter og forretningsområder, vurderes DLR samlet set at have beskedne operationelle risici.

DLR opgør sit kapitalkrav i forhold til operationelle risici ved basisindikatormetoden. Risikoeksponeringen i forbindelse med operationelle risici er i den forbindelse opgjort til 2,5 mia. kr. svarende til et kapitalkrav ved 8 pct. på 199 mio. kr. pr. 31. december 2022.

Der er i DLR etableret forretningsgange med henblik på at sikre løbende opsamling og håndtering af operationelle hændelser. Alle operationelle hændelser, der har eller kunne have medført omkostninger, der overstiger en fastsat grænse, rapporteres til DLRs direktion og den risikoansvarlige, ligesom DLRs risikoudvalg orienteres. For større tab sker der rapportering til DLRs bestyrelse på det førstkommende møde. Generelt konstateres der et relativt lavt antal operationelle hændelser i DLR, når der tages hensyn til eksempelvis det årlige antal behandlede lånesager.

Som et led i bl.a. at håndtere operationelle risici har DLR fokus på muligheden for at forsikre DLR mod hændelser, der kan true virksomhedens selvstændighed i forbindelse med krav, faktiske skader og erstatningspådragende handlinger eller undladelser. DLR er indstillet på at holde ubetydelige tabsrisici for egen regning og risiko. Ubetydelige tabsrisici er risici, hvor forsikringspræmien og omkostningerne til administration ikke antages at ville stå mål med et muligt tab.

Modelrisici

DLR benytter statistiske modeller til risikostyringsformål og til opgørelse af modelberegnete nedskrivninger. Brugen af statistiske modeller medfører risiko, da der kan være svagheder ved modellerne. Det kan eksempelvis skyldes svagt datagrundlag, fejl i den statistiske modelleringsproces eller fejl i brugen af modellerne.

DLR har en standard, som sætter de overordnede rammer for, hvorledes modelrisiko styres i DLR. Standarden er suppleret med et selvstændigt modelregister. DLRs statistiske modeller er kategoriseret afhængigt af den forretningsmæssige væsentlighed.

DLRs væsentligste modeller knytter sig til IRB-modeller (estimering af PD og LGD), livstids PD'er til brug for de modelberegnete nedskrivninger samt PD-regressionsmodeller der benyttes i DLRs makrotest. Der er etableret en fast governance for overvågning, ændring og godkendelse af modeller. Udover den løbende overvågning i 1. forsvarslinje er de væsentligste statistiske modeller tillige omfattet af en uafhængig validering/revidering i 2. og/eller 3. forsvarslinje.

For så vidt angår PD-modellen, har DLR jf. EBA-krav kvantificeret modelrisici direkte i søjle I. Ligeledes er der for modelberegnete nedskrivninger samt for de statistiske elementer i makrotestmodellen estimeret modelrisiko. Endelig har DLR reserveret kapital i søjle II til mitigerende af modelrisiko, der ikke er estimeret direkte i modellerne.

Outsourcingrisici

I DLRs risikotaksonomi anses og behandles outsourcingrisiko på linje med andre operationelle risici. DLRs IT-direktør er udpeget som outsourcingansvarlig. Der udarbejdes årligt en rapport til bestyrelsen om outsourcingrisici i DLR, som indgår som et separat bilag til DLRs interne risikoreport.

DLR har et outsourcingregister, der er baseret på en gennemgang af alle DLRs leverandører. Aktuelt vurderes 10 leverandører som værende almindelig outsourcing, heraf er 4 leverandører vurderet som vigtig eller kritisk outsourcing (jf. outsourcingbekendtgørelsen).

Ud fra en risikobaseret tilgang overvåges og kontrolleres de respektive leverandørers løbende leverancer. Risikoen i forbindelse med IT-outsourcing vurderes at være begrænset.

Compliance

Der er i DLR stort fokus på at efterleve de regler og standarder, DLR som finansiel virksomhed er omfattet af. Reguleringen for sektoren har i en længere årrække været stigende, og DLR anvender derfor mange ressourcer på at implementere og vedligeholde ny regulering og praksis. Det gælder både de egentlige finansielle regler, der udspringer af EU-regler og Lov om finansiel virksomhed, men også overholdelse af reglerne om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering samt overholdelse af persondatareglerne (GDPR) er af stor betydning for DLR. På IT-sikkerhedsområdet sker der – både nu og i de kommende år – en kraftig vækst i regler og anbefalinger, som DLR skal implementere, og som vil styrke DLRs robusthed over for udefra kommende trusler om cyberangreb mv.

Med den øgede mængde ny regulering vokser kravene til effektive kontroller, og DLRs ledelse lægger stor vægt på løbende at indarbejde effektive kontrolsystemer, der sikrer overholdelse af de regelsæt, som omgiver DLRs forretning.

DLRs Complianceafdeling overvåger, at DLR efterlever regler og markedsstandarder og rapporterer til DLRs direktion og bestyrelse.

IT-risici

DLRs forretning er i vid udstrækning baseret på IT-systemer, herunder såvel DLRs egne IT-systemer som samspillet med andre eksterne IT-systemer, som for eksempel elektronisk tinglysning, e-nettet, VP Securities og betalingssystemer i pengeinstitutter.

DLR udarbejder en årlig risikovurdering på IT-området, som identificerer og vurderer alle relevante risici på IT-området. Risici undersøges og beskrives med hensyn til både iboende risiko, mitigeringer, kontroller og restrisiko. Hvor relevant grupperes risiciene, og de indgår i DLRs fælles risikoregister.

I risikovurderingen indgår bl.a. risici omkring bevidst skadelige handlinger udført af medarbejdere, interne fejl i IT-afdelingen, medarbejderafhængigheder i IT-afdelingen og cyberangreb. Med undtagelse af risiko for cyberangreb vurderes risiciene at være begrænsede.

Risikoen for cyberangreb – og kompleksiteten af cyberangreb – er konstant stigende for den finansielle sektor, herunder også for DLR. DLR har allerede værktøjer og processer på plads til at forebygge, opdage og reagere på cybertrusler. DLR vil fortsætte med at investere indenfor dette område for at sikre, at foranstaltningerne fortsat er dækkende og tilstrækkelige. Desuden har DLR tegnet en cyberisiko-forsikring, som dels dækker eventuelle tab, dels giver adgang til IT-sikkerhedsspecialister i tilfælde af hændelser.

I 2022 har DLR styrket sin organisering på området, bl.a. med ansættelse af en IT-sikkerhedschef.

Beredskabsplaner

Der er etableret beredskabsplaner, hvis DLRs IT-systemer bliver ramt af alvorlige hændelser, der medfører, at de digitale systemer ikke vil være tilgængelige i kortere eller længere perioder. Alle systemer skal som udgangspunkt kunne reetableres indenfor 24 timer fra konstateret nedbrud, så normal drift kan genoptages. Beredskabsplanen testes årligt med konkrete målsætninger.

dlr·kredit

© DLR Kredit A/S

Nyropsgade 21 · 1780 København V

Tlf. +45 70 10 00 90

www.dlr.dk

CVR-nr. 25781309